

TSPSC Group IV

**Previous Year Paper
(General Studies)
Paper-I 01 July, 2023**

Test Prime

**ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION**

70,000+
Mock Tests

**Personalised
Report Card**

**Unlimited
Re-Attempt**

600+
Exam Covered

**Previous Year
Papers**

**500%
Refund**

ATTEMPT FREE MOCK NOW

4G-1922-ET	PAPER-I	Question Booklet Number
PAPER CODE 22191	GENERAL STUDIES (English & Telugu)	

Duration : 150 Minutes

Max. Marks : 150

అభ్యర్థులకు సూచనలు

- ప్రశ్న పత్రాన్ని తెరిచిన వెంటనే అందులోని 150 ప్రశ్నలు వాటికిచ్చిన ఆప్షన్లు అన్నీ సరిగ్గా ముద్రించబడ్డాయో లేదో జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి.
- సమాధానాలను గుర్తించడానికి ప్రత్యేకంగా OMR సమాధాన పత్రాన్ని ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అందులో హాల్ టికెట్ నంబరు, క్వశ్చన్ బుక్ లెట్ నంబర్, వెన్యూ కోడ్, పేరు, అభ్యర్థి సంకేతం, ఇన్విజిలేటర్ సంతకాలకు సంబంధించిన వివరాలు నింపడానికి గడులు కేటాయించబడి ఉంటాయి. గడులను నింపటానికి నీలి/నలుపు (బ్లూ/బ్లాక్) బాల్ పాయింట్ పెన్నులను మాత్రమే ఉపయోగించాలి.
- ప్రశ్న పత్రం లో కానీ OMR, సమాధాన పత్రం లో కానీ ఏదైనా లోపాలుంటే వాటిని మార్చవలసిందిగా వెంటనే ఇన్విజిలేటర్ ను కోరవచ్చు.
- సమాధాన పత్రాలను ఆప్టికల్ మార్క్ స్కానర్ పరికర పద్ధతి లో మూల్యాంకనం చేస్తారు. కాబట్టి దానిపైన ఉన్న వృత్తాలను (జవాబులకు సంబంధించిన వృత్తాలతో సహా) నింపటానికి బ్లూ/బ్లాక్ బాల్ పాయింట్ పెన్నులను మాత్రమే ఉపయోగించాలి. పెన్సిల్ లేదా ఇంకు పెన్ను లేదా జెల్ పెన్నులతో బబిల్ చేయడం పరీక్షలో అనుమతించబడదు. OMR సమాధాన పత్రములో అభ్యర్థి తప్పులు వ్రాసిన/దిద్దిన యెడల దానిని మార్చి ఇంకోకటి ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ఇవ్వడం జరగదు.
- ప్రశ్న పత్రం పై క్వశ్చన్ బుక్ లెట్ నంబర్ ముద్రించబడి ఉంది. ఇది ప్రశ్న పత్రం కవర్ పేజీ పై కుడి మూలన ముద్రించబడి ఉంది. ఈ క్వశ్చన్ బుక్ లెట్ నంబర్ ను మీ సమాధాన పత్రం (OMR) యొక్క సైడ్ 1-లో దానికి కేటాయించబడిన స్థలంలో బ్లూ/బ్లాక్ బాల్ పాయింట్ పెన్నుతో జాగ్రత్తగా నింపాలి.
క్వశ్చన్ బుక్ లెట్ నంబర్ నింపడానికి ఉదా :
ఒకవేళ మీ క్వశ్చన్ బుక్ లెట్ నంబర్ '1234567' అయితే దాన్ని కింది విధంగా నింపాలి :

Question Booklet Number
(It is Printed on your Question Booklet)

1	2	3	4	5	6	7
●	1	1	1	1	1	1
2	●	2	2	2	2	2
3	3	●	3	3	3	3
4	4	4	●	4	4	4
5	5	5	5	●	5	5
6	6	6	6	6	●	6
7	7	7	7	7	7	●
8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9
0	0	0	0	0	0	0

OMR సమాధాన పత్రం యొక్క సైడ్ 1-లో మీ బుక్ లెట్ నంబర్ను నింపక పోయినట్లైతే ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వకుండానే మీ సమాధాన పత్రం మూల్యాంకనం నిలిపేయబడును. ఒక వేళ దానిని సరిగ్గా గుర్తించేలా నింపక పోయినట్లైతే ఫలితం తప్పుగా వచ్చే అవకాశం లేదా మీ సమాధాన పత్రం తిరస్కరించబడే అవకాశం వుంటుంది. దానికి అభ్యర్థి పూర్తి బాధ్యత వహించాల్సి వుంటుంది.

- ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు ఐచ్ఛికాలు ఇవ్వబడతాయి. వీటిలో ఒకదానిని సమాధానంగా ఎంచుకోవాలి. సమాధాన పత్రంలో దానికి సంబంధించిన వృత్తాన్ని నింపవలెను. ఒకటి కన్నా ఎక్కువ వృత్తాలను నింపినట్లైతే ఆ సమాధానం పరిగణించబడదు. వృత్తాలను పూర్తిగా నింపటానికి బ్లూ/బ్లాక్ బాల్ పాయింట్ పెన్నులను మాత్రమే ఉపయోగించాలి. మరే విధమైన గీతలు గీయటం గాని మరకలు అంటించటం గాని చేయరాదు.

ఉదా :- 1వ ప్రశ్నకు సమాధానం (2) అయితే దాన్ని ఈ క్రింది విధంగా నింపాలి :

Q1

1	●	3	4
---	---	---	---

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Please check the Question Booklet immediately on opening and ensure that it contains all the **150** multiple choice questions printed on it.
- Separate Optical Mark Reader (OMR) Answer Sheet is supplied to you. The OMR Answer Sheet contains boxes for filling Hall Ticket Number, Question Booklet Number, Venue Code, Name, Signature of the Candidate and Invigilator. Fill the boxes with Blue/Black ball point pen only.
- If there is any defect in the Question Paper Booklet or OMR Answer Sheet, please ask the invigilator for replacement immediately.
- Since the answer sheets are to be scanned (valued) with Optical Mark Scanner system, the candidates have to USE BALL POINT PEN (BLUE/BLACK) ONLY for darkening the circles in the OMR Answer Sheet including bubbling the answers. Bubbling with Pencil/Ink Pen/Gel Pen is not permitted in the examination. If any mistake is done by you on the OMR Answer Sheet, it will not be replaced.
- The Question Booklet number is printed on the right corner of the cover page of the Question Booklet. Mark your Question Booklet number on side 1 of the OMR Answer Sheet by darkening the appropriate circles with Blue/Black ball point pen.

Example to fill up the Question Booklet number

If your Question Booklet number is '1234567', please fill as shown below :

Question Booklet Number
(It is Printed on your Question Booklet)

1	2	3	4	5	6	7
●	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	●
8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9
0	0	0	0	0	0	0

If you have not darkened the Question Booklet number on side 1 of the OMR Answer Sheet your Answer Sheet will be invalidated without any further notice. If it is darkened in a way that it leads to discrepancy in determining the exact Question Booklet number, then it may lead to wrong result/rejection of the Answer Sheet and candidate himself/herself will be responsible for the same.

- Each question is followed by 4 answer choices. Of these, you have to select one correct answer and mark it on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle for the question. If more than one circle is darkened, that answer will not be valued at all. Use Blue/Black Ball point pen to fill the circle completely. Make no other stray marks.

e.g. : If the answer for Question No. 1 is Answer choice (2) , it should be marked as follows :

Q1

1	●	3	4
---	---	---	---

1. మార్చి 2023 న జరిగిన తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వ మంత్రివర్గ సమావేశంలో తెలంగాణ నుండి వచ్చే యాత్రికుల సౌకర్యార్థం ₹ 25 కోట్ల చొప్పున అతిథి గృహాలు నిర్మించాలని నిర్ణయించిన ప్రదేశం :
A. తిరుమల B. శిరిడి
C. శబరిమల D. కాశీ
పై వాటిలో ఏవి సరైనవి ?
(1) A, B, C మరియు D
(2) A, B మరియు D మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే
(4) C మరియు D మాత్రమే
2. జర్నలిస్టు, ఉద్యమకారిణి గౌరీ లంకేశ్ జీవిత చరిత్ర ఆధారంగా కవితా లంకేశ్ రూపొందించిన “గౌరీ” డాక్యుమెంటరీకి “ఉత్తమ లాంగ్ డాక్యుమెంటరీ అవార్డు” ఇక్కడ బహుకరించబడింది :
(1) కలకత్తా అంతర్జాతీయ కల్ట్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ (CICFF), 2023
(2) డర్బన్ అంతర్జాతీయ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్, 2023
(3) ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ జపాన్, 2023
(4) ద సాత్ ఏషియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ మాంట్రీయల్, 2023
3. అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లోని టాగిన్ కమ్యూనిటీ ఆధారంగా తీసిన మొదటి చిత్రం ట్రైలర్‌ను కేంద్ర భూవిజ్ఞాన శాఖా మంత్రి కిరణ్ రిజిజు, మే 2023 లో విడుదల చేశారు. ఆ చిత్రం పేరు ఏమిటి ?
(1) ట్రూ లవ్ విత్ వెయిట్
(2) ఇతు జీవన్
(3) మోన్ తూ జొలె
(4) లవ్ ఇన్ 90s
4. ‘ప్రపంచ వన్యప్రాణుల దినం’ (World Wildlife Day) కు సంబంధించి కింది జతలలో ఏవి సరైనవి ?
A. ప్రపంచ వన్యప్రాణుల దినం : మార్చి 3
B. 2023 సంవత్సరానికి థీమ్ : భూమిపై ఉన్న సమస్త జీవరాశుల మనుగడ
సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A మరియు B రెండూను
(2) A మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ కావు
(4) B మాత్రమే

5. జల శక్తి మంత్రిత్వ శాఖ 2023, మే లో విడుదల చేసిన నివేదిక ప్రకారం, స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ గ్రామీణ్ (SBM-G) దశ-II లో దేశంలో పెద్ద రాష్ట్రాల కేటగరీ కింద బహిరంగ విసర్జన రహిత (ODF) రాష్ట్రాలుగా అగ్రస్థానంలో నిలిచిన వాటిని అవరోహణ క్రమంలో అమర్చండి :
A. కర్ణాటక B. తెలంగాణ
C. ఉత్తర ప్రదేశ్ D. తమిళనాడు
సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A, B, D, C (2) B, A, D, C
(3) D, A, C, B (4) D, B, A, C
6. ఆరోగ్య హక్కు (Right to Health) బిల్లును ఆమోదించిన మొదటి రాష్ట్రం ఏది ?
(1) ఉత్తర ప్రదేశ్ (2) కేరళ
(3) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ (4) రాజస్థాన్
7. ‘బలగం’ చిత్రానికి సంబంధించి క్రింది జతలలో ఏవి సరిగ్గా జతపరచబడినవి ?
A. దర్శకుడు : వేణు యెల్లండి
B. నిర్మాత : దిల్ రాజు/హన్సికా రెడ్డి/హర్షిత్ రెడ్డి
C. సంగీత దర్శకుడు : భీమ్ సిసిరోలియో
D. కొమరయ్య పాత్రను పోషించినారు : అరుసం మధుసుధన్
సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A మరియు B మాత్రమే
(2) A, B, C మరియు D
(3) A, B మరియు C మాత్రమే
(4) A, B మరియు D మాత్రమే
8. 2022 డిసెంబర్‌లో కింద పేర్కొన్న ఆరోగ్య సంబంధిత ఇన్సిట్యూట్‌లు ప్రారంభించబడ్డాయి. ఈ నేపథ్యంలో కింద తెలిపిన జతలలో ఏవి సరైనవి ?
A. ఆల్ ఇండియా ఇన్సిట్యూట్ ఆఫ్ ఆయుర్వేద : అహమదాబాద్
B. నేషనల్ ఇన్సిట్యూట్ ఆఫ్ హోమియోపతి : గోవాలోని ధర్గల్
C. నేషనల్ ఇన్సిట్యూట్ ఆఫ్ యునాని మెడిసిన్ : ఘాజియాబాద్
సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A, B మరియు C
(2) A మరియు B మాత్రమే
(3) A మరియు C మాత్రమే
(4) C మాత్రమే

1. The Telangana State Cabinet in its meeting held in March 2023 decided to construct guest houses @ ₹ 25 crore each for the convenience of pilgrims from Telangana in :
A. Tirumala B. Shiridi
C. Sabarimala D. Kashi
Which of the above are correct ?
(1) A, B, C and D
(2) A, B and D only
(3) B, C and D only
(4) C and D only
2. “Gauri”, a documentary based on journalist and activist Gauri Lankesh, directed by Kavitha Lankesh, has won the “Best Long Documentary Award” at :
(1) Calcutta International Cult Film Festival (CICFF), 2023
(2) Durban International Film Festival, 2023
(3) Indian Film Festival of Japan, 2023
(4) The South Asian Film Festival of Montreal, 2023
3. Which of the following is the first movie based on the Tagin community of Arunachal Pradesh, whose trailer was launched by the Union Minister of Earth Sciences, Kiren Rijiju in May 2023 ?
(1) True Love Will Wait
(2) Itu Jiwan
(3) Mon Tu Jole
(4) Love in 90s
4. Which of the following pairs are correct with respect to ‘World Wildlife Day’ ?
A. World Wildlife Day : March 3
B. Theme for the year 2023 : Sustaining All Life on Earth
Choose the correct answer :
(1) Both A and B
(2) A only
(3) Neither A nor B
(4) B only
5. As per a report released by the Ministry of Jal Shakti in May 2023, arrange the following States which ranked top in the country in Open Defecation Free (ODF) status under the big states category of the Swachh Bharat Mission Gramin (SBM-G) Phase-II in descending order :
A. Karnataka B. Telangana
C. Uttar Pradesh D. Tamil Nadu
Choose the correct order :
(1) A, B, D, C (2) B, A, D, C
(3) D, A, C, B (4) D, B, A, C
6. Which of the following States became the first to pass Right to Health (RTH) Bill ?
(1) Uttar Pradesh (2) Kerala
(3) Andhra Pradesh (4) Rajasthan
7. Which of the following pairs are matched correctly in relation to the movie ‘Balagam’ ?
A. Director : Venu Yeldandi
B. Producer : Dil Raju / Hanshitha Reddy / Harshith Reddy
C. Music Director : Bheems Ceciroleo
D. Komarayya’s role played by : Arusam Madhusudan
Choose the correct answer :
(1) A and B only
(2) A, B, C and D
(3) A, B and C only
(4) A, B and D only
8. The following health related institutes were inaugurated in December, 2022. In this context, which of the following pairs is/are correct ?
A. All India Institute of Ayurveda : Ahmedabad
B. National Institute of Homeopathy : Dhargal in Goa
C. National Institute of Unani Medicine : Ghaziabad
Choose the correct answer :
(1) A, B and C
(2) A and B only
(3) A and C only
(4) C only

9. నిఖిల్ జరిన్ IBA ప్రపంచమహిళా బ్యాంకింగ్ చాంపియన్షిప్ 2023 గెలుచుకుంది :
- A. 52 కిలో గ్రాముల కేటగిరీలో.
B. 50 కిలో గ్రాముల కేటగిరీలో.
C. మార్చి 2023 లో ఇది కొత్త ఢిల్లీలో జరిగింది.
D. మార్చి 2023 లో ఇది ఇస్లాంబుల్లో జరిగింది.
E. థాయిలాండ్కు చెందిన గుయెన్ తి తం (Nguyen Thi Tham) ను ఓడించడం ద్వారా.

పై వాటిలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, C మరియు E మాత్రమే
(2) B, C మరియు E మాత్రమే
(3) B మరియు C మాత్రమే
(4) A మరియు D మాత్రమే

10. కింది వారిలో ఎవరు 2022 లో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించబడ్డారు ?

- (1) హిమ కొహ్లా
(2) ఉజ్జల్ భూయాన్
(3) సతీష్ చంద్ర శర్మ
(4) నూతలపాటి వెంకటరమణ

11. 2022 డిసెంబర్లో భారత ప్రభుత్వం కింది గ్రీన్ఫీల్డ్ విమానాశ్రయాల ఏర్పాటుకు 'సూత్రప్రాయ' ఆమోదం తెలిపింది :

- A. ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో భోగాపురం
B. పశ్చిమ బెంగాల్లో దుర్గాపూర్
C. తెలంగాణలో వరంగల్
D. గుజరాత్లో ధోలేరా

పై వాటిలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B, C మరియు D
(2) A, B మరియు D మాత్రమే
(3) A, B మరియు C మాత్రమే
(4) C మరియు D మాత్రమే

12. మే, 3 న రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరపు 'కరెన్సీ మరియు ఫైనాన్స్' నివేదికను విడుదల చేసింది. ఈ నేపథ్యంలో కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. ఈ నివేదిక థీమ్ 'టువర్డ్స్ ఎ గ్రీనర్ క్లీనర్ ఇండియా'.
B. వాతావరణ మార్పులు, దాని స్థూల ఆర్థిక ప్రభావాలు, ఆర్థిక స్థిరత్వ ప్రభావాలు, వాతావరణ ప్రమాదాలను తగ్గించే విధాన ఎంపికలపై ఈ నివేదిక దృష్టి సారించింది.
C. ఈ నివేదిక ప్రకారం 2025 వరకు ఇండియా గ్రీన్ ఫైనాన్సింగ్ అవసరాలు ఏటా స్థూలదేశీయోత్పత్తి (GDP) లో 10 శాతం ఉంటాయని అంచనా.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏది సరైనది/ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
(2) A, B మరియు C
(3) A మాత్రమే
(4) B మరియు C మాత్రమే

13. కింది వారిలో ఎవరు స్వదేశీ వందే భారత్ రైలు యొక్క ఆసియాలోనే మొట్టమొదటి మహిళా లోకో పైలెట్ ?

- (1) లిఖిత సేన్ (2) సురేఖ యాదవ్
(3) రక్షితా సింగ్ (4) బిందు నాయర్

14. భారత దేశంలో మొదటి లిథియం నిక్షేపాలు జమ్మూ కాశ్మీర్లో కనుగొనబడిన తరువాత, భౌగోళిక సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (GSI) కింది వాటిలో ఒక చోట కీలకమైన ఖనిజం యొక్క మరొక నిల్వను కనుగొన్నది :

- (1) రెసుబెల్వర, ఉత్తర గరో కొండలు, మేఘాలయ
(2) రాజస్థాన్లోని నాగార్ జిల్లా, డేగానాలో గల రేపంత కొండలలో
(3) జార్ఖండ్లోని పుర్బిసింగ్భుం జిల్లా, ఘట్షిల్లా కొండలలో
(4) ఒడిశాలోని సునబెడా మరియు కోరాపుట్ల మధ్యగల డుమూరిపుట్ కొండలలో

9. Nikhat Zareen won the IBA Women's World Boxing Championship, 2023 :
- In the 52 kg category.
 - In the 50 kg category.
 - Held in New Delhi in March, 2023.
 - Held in Istanbul in March, 2023.
 - Defeating Nguyen Thi Tham of Thailand.
- Which of the above are correct ?
- (1) A, C and E only
 - (2) B, C and E only
 - (3) B and C only
 - (4) A and D only
10. Who among the following was appointed as the Chief Justice of the High Court for the State of Telangana in 2022 ?
- (1) Hima Kohli
 - (2) Ujjal Bhuyan
 - (3) Satish Chandra Sharma
 - (4) Nuthalapati Venkata Ramana
11. In December 2022, the Government of India accorded 'in-principle' approval for setting up of the following greenfield airports :
- Bhogapuram in Andhra Pradesh
 - Durgapur in West Bengal
 - Warangal in Telangana
 - Dholera in Gujarat
- Which of the above are correct ?
- (1) A, B, C and D
 - (2) A, B and D only
 - (3) A, B and C only
 - (4) C and D only
12. The Reserve Bank of India (RBI), on May 3, released a report on currency and finance for the Financial Year (FY) 2022-23. Consider the following statements in relation to it :
- The theme of the report is 'Towards a Greener Cleaner India'.
 - The report focuses on climate change, its macroeconomic effects, implications for financial stability and policy options to mitigate climate risks.
 - According to the report, India's green financing requirement is estimated to be at least 10% of GDP annually till 2025.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) A and B only
 - (2) A, B and C
 - (3) A only
 - (4) B and C only
13. Who among the following is Asia's First Female Loco Pilot of the indigenous Vande Bharat Train ?
- (1) Likhita Sen
 - (2) Surekha Yadav
 - (3) Rakshita Singh
 - (4) Bindu Nayar
14. After India's first lithium reserves were discovered in Jammu and Kashmir, the Geological Survey of India (GSI) has found another reserve of the crucial mineral at the following :
- (1) Resubelpara, North Garo Hills, Meghalaya
 - (2) Revant Hills in Degana in Rajasthan's Nagaur district
 - (3) Ghatshilla Hills in the Purbi Singhbhum district of Jharkhand
 - (4) Dumuriput Hills, lying between Sunabeda and Koraput, Odisha

15. పారిస్ ఒప్పందం లక్ష్యం/లక్ష్యాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది సరైనది/ఏవి సరైనవి ?

- A. “ప్రపంచ సగటు ఉష్ణోగ్రత పెరుగుదలను పరిశ్రమ పూర్వ స్థాయిల కంటే 2 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడ్ (2°C) కంటే తక్కువగా ఉంచడం”.
- B. “ఉష్ణోగ్రత పెరుగుదలను పరిశ్రమ పూర్వ స్థాయిల కంటే 1.5 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడ్ (1.5°C) పరిమితం చేయడానికి” ప్రయత్నాలు కొనసాగించడం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూను
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

16. ప్రపంచలింగ అంతర నివేదిక (Global Gender Gap Report) 2022 కు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది సరైనది ?

- A. ప్రపంచ లింగ అంతర ఇండెక్స్ భావన 2006 లో ప్రవేశపెట్టబడింది.
- B. 2022 ఇండెక్స్ ప్రకారం రాజకీయ పురోగతి 50 శాతం మార్కుకు దగ్గరిగా ఉంది.
- C. విద్యాభ్యాసం, ఆరోగ్యం, మనుగడ లింగ అంతరాలు దాదాపు 95 శాతంగా ఉన్నాయి.
- D. విద్యాభ్యాస లింగ అంతరాన్ని పూడ్చడానికి 22 సంవత్సరాలు పడుతుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C మరియు D
- (2) A, B మరియు D మాత్రమే
- (3) A, C మరియు D మాత్రమే
- (4) B మరియు C మాత్రమే

17. రష్యాకు చెందిన స్పెర్బ్యాంక్ తన ప్రత్యర్థి టెక్నాలజీని చాట్ జి.పి.టీ. కి విడుదల చేసింది. దీనికి ఇలా పేరు పెట్టారు :

- (1) చాట్సానిక్ (ChatSonic)
- (2) చించిల్లా (Chinchilla)
- (3) డైలో జి.పి.టీ. (DialoGPT)
- (4) గిగా చాట్ (GigaChat)

18. కింది వారిలో 2023 సంవత్సరానికి గాను గణాంక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతిగా పిలువబడే అంతర్జాతీయ పురస్కారం ఎవరికి లభించింది ?

- (1) ఇండియన్-అమెరికన్ కల్యాంపూడి రాధాకృష్ణారావు
- (2) ఇండో-జర్మన్ పంకజ్ కొఠారి
- (3) ఇండియన్-అమెరికన్ ఆరతి ప్రభాకర్
- (4) ఇండో-జర్మన్ రుపక్ భాట్టాచార్య

19. భారత ఎన్నికల సంఘం (ECI) రాజకీయ పార్టీల మార్గదర్శకాలు, ఎన్నికల చిహ్నాలు, 2019 హ్యాండ్బుక్ ప్రకారం భారత దేశంలో ఒక రాజకీయ పార్టీ జాతీయ పార్టీగా ఎప్పుడు అర్హత సాధిస్తుంది ?

- A. ఒకవేళ అది 4 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలలో గుర్తింపు పొందితే.
- B. ఒకవేళ గత లోక్ సభ లేదా అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఏదైనా మూడు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాల్లో దాని అభ్యర్థులు మొత్తం చెల్లుబాటు అయ్యే ఓట్లలో కనీసం 5 శాతం ఓట్లు సాధించినట్లయితే.
- C. ఒకవేళ గత లోక్ సభ ఎన్నికల్లో కనీసం నలుగురు MP లను కలిగి ఉంటే.
- D. ఒకవేళ లోక్ సభలో మూడు రాష్ట్రాలకు తగ్గకుండా కనీసం 2 శాతం సీట్లు గెలుచుకుంటే.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B మరియు D మాత్రమే
- (2) A మరియు D మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, C మరియు D మాత్రమే

- 15.** Which is/are correct about the goal/goals of Paris Climate Agreement ?
- A. To hold “the increase in the global average temperature to well below 2°C above pre-industrial levels”.
- B. To pursue efforts “to limit the temperature increase to 1.5°C above pre-industrial levels”.
- Choose the correct answer :
- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B
- 16.** Which of the following are correct with reference to Global Gender Gap Report 2022 ?
- A. The Global Gender Gap Index was launched in 2006.
- B. As per the 2022 index, the political empowerment is close to the 50% mark.
- C. The educational attainment and health and survival gender gaps are nearly 95%.
- D. It will take 22 years to close the educational attainment gender gap.
- Choose the correct answer :
- (1) A, B, C and D
- (2) A, B and D only
- (3) A, C and D only
- (4) B and C only
- 17.** Russia’s SberBank released its rival technology to ChatGPT. It is named as :
- (1) ChatSonic
- (2) Chinchilla
- (3) DialoGPT
- (4) GigaChat
- 18.** Who among the following has been awarded the 2023 International Prize in Statistics, often referred to as the Nobel Prize of Statistics ?
- (1) Indian-American Callyampudi Radhakrishna Rao
- (2) Indo-German Pankaj Kothari
- (3) Indian-American Arati Prabhakar
- (4) Indo-German Rupak Bhattacharya
- 19.** When does a political party qualify as a national party in India as per the guidelines of the Election Commission of India (ECI) Political Parties and Election Symbols, 2019 handbook ?
- A. If it is recognised in 4 or more States.
- B. If its candidates have polled at least 5% of the total valid votes in any three (3) or more States in the last Lok Sabha or Assembly elections.
- C. If it has at least 4 MPs in the last Lok Sabha polls.
- D. If it has won at least 2% of the total seats in the Lok Sabha from not less than three States.
- Choose the correct answer :
- (1) A, B and D only
- (2) A and D only
- (3) B and C only
- (4) A, C and D only

20. 2022 లో ప్రారంభించబడిన కింది రక్షణ సంబంధిత కార్యకలాపాలను కాలక్రమంలో ఏర్పాటు చేయండి :

- A. అగ్నివర్ణ - ప్రధాన పరివర్తన సంస్కరణ
- B. ఇండియన్ నేవల్ ఎయిర్ స్క్వాడ్రన్ (INAS) 325
- C. INS విక్రాంత ఎయిర్ క్రాఫ్ట్ క్యారియర్
- D. ప్రచండ - లైట్ కోంబాట్ హెలికాప్టర్ (LCH)

సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C, D
- (2) B, C, A, D
- (3) B, A, C, D
- (4) B, C, D, A

21. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ కు సంబంధించి కింది జతలను పరిగణించండి :

- A. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ 2022 : గాబ్లిన్ మోడ్ (Goblin Mode)
- B. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ 2021 : వాక్స్ (Vax)
- C. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ 2020 : లాక్డౌన్ (Lockdown)
- D. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ 2019 : క్లయిమేట్ స్ట్రైక్ (Climate Strike)
- E. ఆక్స్ఫర్డ్ వర్డ్స్ అఫ్ ది ఇయర్ 2018 : టాక్సిక్ (Toxic)

సరైన జతలను ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C, D మరియు E
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, B మరియు E మాత్రమే
- (4) C, D మరియు E మాత్రమే

22. 2023 మే లో USA కు చెందిన కింది ప్రపంచ మీడియా మరియు ఎంటర్టెయిన్మెంట్ కంపెనీలలో ఏది హైదరాబాద్ లో తన ఇంటర్నేషనల్ డెవలప్మెంట్ సెంటర్ (IDC) ను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది ?

- (1) ఫాక్స్ కార్పొరేషన్ (Fox Corporation)
- (2) కమకాస్ట్ కార్పొరేషన్ (Comcast Corporation)
- (3) పారామౌంట్ గ్లోబల్ (Paramount Global)
- (4) వార్నర్ బ్రోస్. (బ్రదర్స్) డిస్కవరీ (Warner Bros. Discovery)

23. ఫిబ్రవరి, 2023 లో ఏర్పాటు చేసిన మునిచ్ భద్రత సభ వార్షిక సమావేశానికి సంబంధించిన కింది ప్రతిపాదనలను పరిశీలించండి :

- A. ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న స్వేచ్ఛాయుత అంతర్జాతీయ క్రమం భగ్నం చేయబూనుతున్న చైనా, రష్యా ప్రయత్నాలను విజయవంతంగా అడ్డుకోవడానికి అవసరమైన ప్రణాళిక వ్యూహరచనను చర్చించడం ఈ సమావేశం ఉద్దేశం.
- B. ఈ సమావేశం ప్రధాన చర్చనీయాంశాల (agenda) కు వ్యతిరేకంగా, నిరసనగా ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న రష్యా, ఇరానియన్ ప్రతినిధులు సమావేశం నుండి వెళ్ళి పోయారు.
- C. రష్యా, ఇరానియన్ పౌరసమాజ ప్రతినిధులు వారి భావాలను వ్యక్తపరచడానికి ఈ సమావేశంలో అనుమతించబడింది.
- D. గ్లోబల్ సౌత్ (దక్షిణ ప్రపంచం)కు సంబంధించి ఎన్నో ప్రధాన సమావేశాలు కేటాయించబడినాయి.

పైన ఇవ్వబడిన ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు D మాత్రమే
- (2) A, B మరియు D మాత్రమే
- (3) A, B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, C మరియు D మాత్రమే

24. షాంగాయ్ కోఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ (SCO) సమావేశాలకు తుర్కెమిస్తాన్ శాశ్వత ఆహ్వానితుడైనప్పటికీ ఎప్రిల్ 2023 వరకు కూడా దానిలో ఒక సాధారణ సభ్య దేశంగా ఎందుకు కాలేకపోయింది ?

- A. తుర్కెమిస్తాన్ మధ్య ఆసియాలో ఒక సార్వభౌమ జాతి రాజ్యంగా తన తటస్థ విధానాన్ని దృఢ పరచుకోదలచుకుంది.
- B. ఉయ్ఘుర్ ముస్లింల యెడల చైనా చేసిన ఆగడాలు, దుష్ప్రవర్తన మానవహక్కుల ఉల్లంఘన పంటి విషయాలను తుర్కెమిస్తాన్ బాహాటంగానే వ్యక్తీకరించింది. ఈ రాజకీయ కోణమే ఇది షాంగాయ్ కోఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ లో చేరడానికి ఒక ఆంక్షగా మిగిలిపోయింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూనూ కావు

- 20.** Arrange the following defence related activities launched during 2022 in chronological order :
- Agnipath – Major Transformative Reform
 - Indian Naval Air Squadron (INAS) 325
 - INS Vikrant Aircraft Carrier
 - Prachand – Light Combat Helicopter (LCH)
- Choose the correct order :
- (1) A, B, C, D
 - (2) B, C, A, D
 - (3) B, A, C, D
 - (4) B, C, D, A
- 21.** Consider the following pairs relating to the Oxford words of the years :
- Oxford word of the year 2022 : Goblin Mode
 - Oxford word of the year 2021 : Vax
 - Oxford word of the year 2020 : Lockdown
 - Oxford word of the year 2019 : Climate Strike
 - Oxford word of the year 2018 : Toxic
- Choose the correct pairs :
- (1) A, B, C, D and E
 - (2) A, B and C only
 - (3) A, B and E only
 - (4) C, D and E only
- 22.** Which of the following global media and entertainment companies from the USA announced in May 2023 to set up its International Development Centre (IDC) in Hyderabad ?
- (1) Fox Corporation
 - (2) Comcast Corporation
 - (3) Paramount Global
 - (4) Warner Bros. Discovery
- 23.** Consider the following statements about annual meeting of Munich Security Conference held in February 2023 :
- The aim of this conference was to discuss and plan strategies that will successfully thwart Russia's and China's attempt to revise the existing arrangement of liberal international order.
 - Russian and Iranian government representatives present in the conference walked out of the meeting in protest of the main agenda.
 - Representatives from Russian and Iranian civil society were allowed to air their concerns in the conference.
 - Several important sessions were devoted to the Global South as well.
- Which of the above statements are correct ?
- (1) A and D only
 - (2) A, B and D only
 - (3) A, B and C only
 - (4) A, C and D only
- 24.** Why has Turkmenistan not become a formal member of Shanghai Cooperation Organisation (SCO) till April 2023 although continues to be a permanent invitee in SCO summits ?
- As a sovereign nation state in Central Asia, Turkmenistan aspires to remain steadfast in its policy of neutrality.
 - Turkmenistan has openly asserted that China's mistreatment of Uighur Muslims along with its appalling human rights records politically restricts Turkmenistan to join SCO.
- Choose the correct answer :
- (1) A only
 - (2) B only
 - (3) Both A and B
 - (4) Neither A nor B

25. నాటో (NATO) ఇటీవల ప్రస్తుతం చేసిన కింది రాజకీయ సంఘటనలకు సంబంధించి, క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి.
- నాటో అట్లాంటిక్ ట్రీటీ ఆర్గనైజేషన్ (NATO) లో ఫిన్లాండ్ 32 వ సభ్యుడిగా చేరింది.
 - ఐరోపా ఖండానికి చెందని టర్కీ వేసిన ఓటు ఫిన్లాండ్ నాటోలో సభ్యుడిగా చేరడానికి కీలకంగా మారింది.
 - స్వీడన్ నాటోలో సభ్యుడిగా చేరడానికి పెట్టుకున్న దరఖాస్తును టర్కీ, హంగేరీలు తిరస్కరించాయి.
 - నాటో (NATO) యొక్క నిరంతర తూర్పుదిశ విస్తరణ యెడల రష్యా తీవ్ర ఆక్షేపణను తెలియజేసింది.
- పైన ఇవ్వబడిన ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A మరియు B మాత్రమే
 - (2) B, C మరియు D మాత్రమే
 - (3) A, C మరియు D మాత్రమే
 - (4) A మరియు D మాత్రమే
26. ఇండో-ఫసిఫిక్ ప్రాంతంలో చైనా సైనిక దుశ్చర్యను నిలువరించడానికి కింద పేర్కొన్న ఏ దేశాలు క్రమం తప్పకుండా 'బాలికటన్' (Balikatan) అనే వార్షిక సమిష్టి సైనిక కవాతు నిర్వహిస్తున్నాయి ?
- A. అమెరికా మరియు వియత్నాం
 - B. అమెరికా మరియు ఇండోనేషియా
 - C. అమెరికా మరియు ఫిలిప్పైన్స్
 - D. అమెరికా మరియు థాయ్లాండ్
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A మాత్రమే
 - (2) A మరియు B మాత్రమే
 - (3) C మాత్రమే
 - (4) B మరియు D మాత్రమే
27. ఇండో-పసిఫిక్ ఆర్థిక చట్రం (Economic Framework) (IPEF) కు సంబంధించిన నాలుగు స్తంభాలు ఏమిటి ?
- (1) పర్యావరణం, ఇంధన వనరులు, ఆర్థికవ్యవస్థ మరియు సముద్ర సరిహద్దు భద్రత
 - (2) వర్తకం, సరఫరాగొలుసు, స్వచ్ఛ ఆర్థిక వ్యవస్థ (Clean Economy) మరియు న్యాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ (Fair Economy)
 - (3) వర్తకం, ఆర్థిక వ్యవస్థ, ఇంధన వనరులు మరియు దౌత్యం
 - (4) వర్తకం, ఆర్థిక వ్యవస్థ, ఇంధన వనరులు మరియు పర్యావరణం
28. క్వాడ్ (QUAD) సభ్యులు కింది వాటిలో ఏవి ?
- (1) ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా మరియు న్యూజిలాండ్
 - (2) ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా మరియు దక్షిణ కొరియా
 - (3) ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా మరియు బ్రిటన్
 - (4) ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా మరియు జపాన్

29. ఆధునిక మానవుని మానవ పరిణామంలో సరైన దశల క్రమం :
- (1) రామాపిథిక్స్ → ఆస్ట్రలోపిథిక్స్ → హోమోఎరెక్టస్ → హోమో నియోండర్థాలెన్సిస్ → హోమోసెపియన్స్
 - (2) రామాపిథిక్స్ → హోమోఎరెక్టస్ → ఆస్ట్రలోపిథిక్స్ → హోమో నియోండర్థాలెన్సిస్ → హోమోసెపియన్స్
 - (3) హోమోఎరెక్టస్ → ఆస్ట్రలోపిథిక్స్ → రామాపిథిక్స్ → హోమో నియోండర్థాలెన్సిస్ → హోమోసెపియన్స్
 - (4) ఆస్ట్రలోపిథిక్స్ → హోమోఎరెక్టస్ → రామాపిథిక్స్ → హోమో నియోండర్థాలెన్సిస్ → హోమోసెపియన్స్
30. వృక్షాలకు చెందిన బెరడు (బార్క్) ఉపయోగాన్ని క్రింది వాక్యాలలో తెలపడమయినది :
- A. బెరడు చెట్టు లోనికి నీటి సరఫరాను ప్రోత్సహించును.
 - B. బెరడు చెట్టులోనికి నీరు మరియు వ్యాధి కారక క్రిముల చేరికను అరికడుతుంది.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏది సరైనది/ఏవి సరైనవి ?
- (1) A మాత్రమే సరైనది
 - (2) B మాత్రమే సరైనది
 - (3) A, B లు రెండునూ సరైనవి
 - (4) A, B లలో ఏదీ సరైనది కాదు
31. మానవులలో బోదకాలు దీని ద్వారా వ్యాప్తి చెందును :
- (1) అనాఫిలస్ దోమ
 - (2) క్యూలెక్స్ దోమ
 - (3) ఏడిస్ దోమ
 - (4) మాన్సోనియా దోమ
32. ఈ క్రింది మొక్కలు మరియు వాటి ఆర్థిక ప్రాముఖ్యతను జతపరచండి :
మొక్క పేరు	ఆర్థిక ప్రాముఖ్యత
A. హిమటాక్సిలిన్	I. పచ్చ కామెర్లు
B. నేల ఉసిరి	II. జ్ఞాపక శక్తిని వృద్ధి చేయును
C. బ్రహ్మ	III. గొంతు వ్యాధి
D. కరక	IV. నేత్ర వ్యాధి
	V. కణ శాస్త్ర తయారీలో వర్ణదముగా
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A-V; B-I; C-II; D-III
 - (2) A-I; B-V; C-IV; D-II
 - (3) A-III; B-II; C-I; D-V
 - (4) A-II; B-I; C-III; D-IV

- 25.** Consider the following statements about political events regarding NATO that unfolded recently :
- Finland has become 32nd member of North Atlantic Treaty Organisation (NATO).
 - Non-European member Turkey's vote played a crucial role in admitting Finland as a NATO member.
 - Turkey and Hungary rejected Sweden's application to become a NATO member.
 - Russia voiced serious objection towards NATO's continuous eastward expansion.
- Which of the above statements are correct ?
- A and B only
 - B, C and D only
 - A, C and D only
 - A and D only
- 26.** To counter China's military aggression in Indo-Pacific, which among the following countries have been regularly conducting annual joint military drills called 'Balikatan' ?
- USA and Vietnam
 - USA and Indonesia
 - USA and Philippines
 - USA and Thailand
- Choose the correct answer :
- A only
 - A and B only
 - C only
 - B and D only
- 27.** What are the four pillars of Indo-Pacific Economic Framework (IPEF) ?
- Environment, Energy, Economy and Maritime Security
 - Trade, Supply Chains, Clean Economy and Fair Economy
 - Trade, Economy, Energy and Diplomacy
 - Trade, Economy, Energy and Environment
- 28.** Who are the members of the QUAD ?
- India, Australia, US and New Zealand
 - India, Australia, US and South Korea
 - India, Australia, US and Britain
 - India, Australia, US and Japan
- 29.** The correct sequence of stages in human evolution of modern man is :
- Ramapithecus → Australopithecus → Homo erectus → Homo neanderthalensis → Homo sapiens
 - Ramapithecus → Homo erectus → Australopithecus → Homo neanderthalensis → Homo sapiens
 - Homo erectus → Australopithecus → Ramapithecus → Homo neanderthalensis → Homo sapiens
 - Australopithecus → Homo erectus → Ramapithecus → Homo neanderthalensis → Homo sapiens
- 30.** The role of bark (cork) of the plants is stated hereunder :
- Bark helps in the transport of water in the plant.
 - Bark prevents entry of water and pathogenic organisms into the plant.
- Which of the above statements is/are correct ?
- Only A is correct
 - Only B is correct
 - Both A and B are correct
 - Neither A nor B is correct
- 31.** Elephantiasis in humans is transmitted by :
- Anopheles mosquito
 - Culex mosquito
 - Aedes mosquito
 - Mansonia mosquito
- 32.** Match the following plants and their economic importance :
<i>Plant name</i>	<i>Economic importance</i>
A. Haematoxylin	I. Jaundice
B. Nela Usiri	II. Improves memory power
C. Brahmi	III. Throat disease
D. Karaka	IV. Eye disease
	V. Stain in cytological preparation
- Choose the correct answer :
- A-V; B-I; C-II; D-III
 - A-I; B-V; C-IV; D-II
 - A-III; B-II; C-I; D-V
 - A-II; B-I; C-III; D-IV

33. ఈ క్రింది విటమిన్లు వాటి సరైన క్రియలను జతచేయండి :

విటమిన్ క్రియ

A. విటమిన్ A	I. రక్తం గడ్డకట్టడం
B. విటమిన్ K	II. రాత్రి దృష్టి
C. విటమిన్ C	III. కాల్షియం శోషణ
D. విటమిన్ D	IV. రోగనిరోధక వ్యవస్థవనితీరు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-II; C-I; D-III
(2) A-I; B-II; C-III; D-IV
(3) A-II; B-I; C-IV; D-III
(4) A-II; B-IV; C-III; D-I

34. క్రింది వాటిని సరిపోల్చండి :

మూలకాలు క్రియలు

A. ఇనుము	I. హీమోగ్లోబిన్
B. మెగ్నీషియం	II. క్లోరోఫిల్
C. కోబాల్ట్	III. విటమిన్ B ₁₂
	IV. లింఫోసైట్లు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-III
(2) A-IV; B-II; C-III
(3) A-I; B-III; C-II
(4) A-III; B-II; C-IV

35. ఎడమ వట్టి క్రింద తెలుపబడిన సమ్మేళనాలను కుడి వట్టి క్రింద చూపబడిన ప్రమేయ సమూహాలతో జతపర్చండి :

A. అమైన్లు	I. $C - NH_2$
B. ఎస్టర్లు	II. $C - COO - C$
C. ఆల్కహాలులు	III. $C - OH$
D. ఈథర్లు	IV. $C - O - C$

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-III; C-II; D-I
(2) A-III; B-I; C-IV; D-II
(3) A-II; B-IV; C-I; D-III
(4) A-I; B-II; C-III; D-IV

36. ఆర్గిమెడిస్ సూత్రాన్ని ఓడలు, జలాంతర్గాముల తయారీలో ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు ?

- (1) వదార్థాల స్వచ్ఛతను కనుగొనడంలో తోడ్పడుతుంది.
(2) నీటి సాంద్రతను తెలుపుతుంది కావున.
(3) ద్రవాలలో వస్తువు తేలేందుకు పరిస్థితిని తెలియ చేస్తుంది.
(4) ఓడలు, జలాంతర్గాముల మోటారును సడిపే సూత్రాన్ని తెలియ చేస్తుంది.

37. ఈ క్రింది వానిలో ఏవి చిరుధాన్యాలు ?

- A. సజ్జలు B. రాగులు
C. కొర్రలు D. ఓట్లు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B మరియు C (2) B, C మరియు D
(3) A, B మరియు D (4) A, C మరియు D

38. పుటాకార దర్పణపు ప్రధాన అక్షం మీద ఒక వస్తువును ఎక్కడ వుంచితే, దాని నిజ ప్రతిబింబం ఆ దర్పణపు పత్రతా కేంద్రం (C) వద్ద ఏర్పడును ?

- (1) అనంత దూరంలో
(2) నాభ్యాంతరం (F) వద్ద
(3) పత్రతా కేంద్రం (C) నాభ్యాంతరం (F) ల మధ్య
(4) పత్రతా కేంద్రం (C) వద్ద

39. గోళము లోని ఈ కింది ఏ పొరలలో మాంటిల్ మరియు క్రస్టులు వుంటాయి ?

(1) లిథోస్ఫియర్	(2) ట్రోపోస్ఫియర్
(3) స్ట్రాటోస్ఫియర్	(4) థర్మోస్ఫియర్

40. విభాజ్య కణజాలాలకు సంబంధించిన క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. ప్రకాండ పెరిగే అగ్రభాగాన వున్న విభాజ్యకణజాలాన్ని అగ్రవిభాజ్య కణజాలం అంటారు.
B. పెరిగే కాండం చుట్టూ ఏర్పడిన విభాజ్య కణజాలాన్ని పార్శ్వ విభాజ్య కణజాలం అంటారు.
C. మొక్కలోని శాఖలు ఏర్పడివున్న విభాజ్య కణజాలాన్ని కేంబియమ్ కణజాలం అంటారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏది సరైనది/ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B మరియు C
(2) A మరియు B మాత్రమే
(3) C మాత్రమే
(4) A మాత్రమే

33. Match the following vitamins with their respective functions :

<i>Vitamin</i>	<i>Function</i>
A. Vitamin A	I. Blood clotting
B. Vitamin K	II. Night vision
C. Vitamin C	III. Calcium absorption
D. Vitamin D	IV. Immune system function

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-II; C-I; D-III
 (2) A-I; B-II; C-III; D-IV
 (3) A-II; B-I; C-IV; D-III
 (4) A-II; B-IV; C-III; D-I

34. Match the following :

<i>Elements</i>	<i>Application</i>
A. Iron	I. Hemoglobin
B. Magnesium	II. Chlorophyll
C. Cobalt	III. Vitamin B ₁₂
	IV. Lymphocytes

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-III
 (2) A-IV; B-II; C-III
 (3) A-I; B-III; C-II
 (4) A-III; B-II; C-IV

35. Match the compounds mentioned under the left column correctly with the functional groups shown under the right column :

A. Amines	I. C – NH ₂
B. Esters	II. C – COO – C
C. Alcohols	III. C – OH
D. Ethers	IV. C – O – C

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-III; C-II; D-I
 (2) A-III; B-I; C-IV; D-II
 (3) A-II; B-IV; C-I; D-III
 (4) A-I; B-II; C-III; D-IV

36. Why is Archimedes principle used in designing ships and submarines ?

- (1) It helps in determining the purity.
 (2) It helps in deciding the density of water.
 (3) It helps to know the buoyancy of the objects in fluids.
 (4) It helps in the motoring of the ships and submarines.

37. Which of the following are millets ?

- A. Pearl millet B. Finger millet
 C. Foxtail millet D. Oats millet

Choose the correct answer :

- (1) A, B and C (2) B, C and D
 (3) A, B and D (4) A, C and D

38. Where should we keep the object on the principal axis in order to get its real image formed at the centre of curvature (C) of the concave mirror ?

- (1) At infinity
 (2) At the focal point (F)
 (3) Between the centre of curvature (C) and focal point (F)
 (4) At the centre of curvature (C)

39. Which of the following layers of the sphere has Mantle and Crust ?

- (1) Lithosphere (2) Troposphere
 (3) Stratosphere (4) Thermosphere

40. Consider the following statements regarding meristematic tissues :

- A. Meristematic tissues at the growing tip of a shoot are called apical meristematic tissues.
 B. Meristematic tissues around the edges of the girth of a stem are called lateral meristematic tissues.
 C. Meristematic tissues at the branching portion of a plant are called cambium tissues.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A, B and C
 (2) A and B only
 (3) C only
 (4) A only

41. ఈ క్రింది వానిలో ఏ మృత్తిక సేద్యానికి అధిక సారవంతమైనది ?
 (1) లోమ్ (2) ఇసుక
 (3) బంకమన్ను (4) ఎర్రనేలలు
42. ఒక (1) కిలో యురేనియం విచ్ఛిత్తి ఉత్పత్తి :
 (1) 10^{14} జోల్స్ శక్తి
 (2) 10^7 జోల్స్ శక్తి
 (3) 10^{20} జోల్స్ శక్తి
 (4) 10^{10} జోల్స్ శక్తి
43. క్రింది కంప్యూటర్ సాఫ్ట్‌వేర్ సంబంధిత అంశాలలో బిన్నమైన దాన్ని గుర్తించండి :
 (1) విండోస్
 (2) లైనెక్స్
 (3) ఉబుంటు
 (4) యం.యస్. ఆఫీస్
44. స్టెమ్ కణాల పరిశోధన ప్రధానంగా ఏ కణాలపై దృష్టిపెడుతుంది ?
 (1) శాఖీయ కణాలు (Somatic cells)
 (2) సంయోగబీజాలు (Gametes)
 (3) పిండ కణాలు (Embryonic cells)
 (4) కేంద్రక పూర్వక కణాలు (Prokaryotic cells)
45. జీవ వ్యవస్థలో పాలిశాఖరైడ్ల ముఖ్యకర్తవ్యం ఏమిటి ?
 (1) జీవ రసాయన చర్యలను ఉత్తేజపరచడం
 (2) శక్తి నిలువ
 (3) జన్యు పదార్థంగా పని చేయుట
 (4) హార్మోనులుగా పని చేయుట
46. మనం గృహోపయోగానికి వాడే సింగిల్ ఫేజ్ విద్యుత్ సరఫరాకు సంబంధించి క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది ?
 (1) AC వోల్టేజి : 230 V; పౌనః పున్యం : 60 Hz
 (2) DC వోల్టేజి : 230 V; పౌనః పున్యం : 50 Hz
 (3) AC వోల్టేజి : 115 V; పౌనః పున్యం : 50 Hz
 (4) AC వోల్టేజి : 230 V; పౌనః పున్యం : 50 Hz
47. పాదరస సమ్మేళనాలు కలిగిన పారిశ్రామిక వ్యర్థాలతో కలుషితమైన చేపలను తినుటవలన కలిగే జబ్బును ఇలా పిలుస్తారు :
 (1) మినిమాటా జబ్బు
 (2) హాపిమోటో జబ్బు
 (3) అస్థికారిన్యం (ఆస్టియోస్క్రోసిస్)
 (4) బైటస్ జబ్బు
48. భోపాల్ దుర్ఘటనలో విడుదలైన వాయువు :
 (1) పాటాషియం ఐసోసైనేట్
 (2) మిథైల్ ఐసోసైనేట్
 (3) సోడియం ఐసోథయోసైనేట్
 (4) ఇథైల్ ఐసోథయోసైనేట్
49. అటవీ హక్కుల చట్టం (యఫ్.ఆర్.ఎ.) 2006, సందర్భంలో ఈ కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
 A. ఈ చట్టం ఉద్దేశ్యం అడవులలో నివసిస్తున్న ఆదివాసీ సమాజానికి, సాంప్రదాయంగా అడవులలో నివసిస్తున్న ఇతరులకు హక్కులు కల్పించడం.
 B. భూమి కలిగి ఉండే హక్కు ప్రాథమిక హక్కు.
 పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
 (1) A మాత్రమే
 (2) A మరియు B రెండూ
 (3) B మాత్రమే
 (4) A మరియు B రెండూ కావు
50. ఈ కిందివానిలో హైదరాబాద్‌లో ఉన్న, వర్యావరణ పరిరక్షణ చట్టం 1986 క్రింద గుర్తించబడిన ప్రయోగశాల కలిగిన ప్రభుత్వ/సెమి - ప్రభుత్వ ఏజన్సీ ఏది ?
 (1) వర్యావరణ పరిరక్షణ శిక్షణ, పరిశోధన సంస్థ (ఇపిటిఆర్ఐ)
 (2) తెలంగాణ రాష్ట్ర కౌలువ్య నియంత్రణ మండలి/బోర్డు
 (3) యం/యస్ యస్.వి. ఎన్విరో ల్యాబ్స్ మరియు కన్సల్టెంట్లు
 (4) యం/యస్ స్పెక్ట్రా ఎన్విరోటెక్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
51. కింది వాటిలో ఏది సంక్షిప్త పదాన్ని తప్పుగా విశదీకరించినది ?
 (1) ఐపిసిసి = ఇంటర్గవర్నమెంటల్ ప్యానెల్ ఆన్ క్లైమేట్ ఛేంజ్
 (2) యుయన్‌ఇపి = యునైటెడ్ నేషన్స్ ఇన్వైరాన్‌మెంటల్ ప్రోగ్రామ్
 (3) ఇపివ = ఇన్వైరాన్‌మెంటల్ పాల్యూషన్ ఏజన్సీ
 (4) ఐయుసియన్ = ఇంటర్నేషనల్ యూనియన్ ఫర్ కన్జర్వేషన్ ఆఫ్ నేచర్

41. Which of the following soil is more fertile to cultivate ?
 (1) Loam (2) Sand
 (3) Clay (4) Red soil
42. Fission of 1 kg Uranium generates :
 (1) 10^{14} Joules of energy
 (2) 10^7 Joules of energy
 (3) 10^{20} Joules of energy
 (4) 10^{10} Joules of energy
43. Identify the odd one out from the following computer software :
 (1) Windows
 (2) Linux
 (3) Ubuntu
 (4) MS Office
44. Stem cell research primarily focuses on which type of cells ?
 (1) Somatic cells
 (2) Gametes
 (3) Embryonic cells
 (4) Prokaryotic cells
45. What is the main function of polysaccharides in living systems ?
 (1) Catalyzing biochemical reactions
 (2) Storage of energy
 (3) Acting as a genetic material
 (4) Acting as hormones
46. With respect to single-phase power supply for domestic use, which of the following is correct ?
 (1) AC voltage : 230 V; Frequency : 60 Hz
 (2) DC voltage : 230 V; Frequency : 50 Hz
 (3) AC voltage : 115 V; Frequency : 50 Hz
 (4) AC voltage : 230 V; Frequency : 50 Hz
47. A disease caused by eating fish contaminated by industrial waste containing mercury compounds is called :
 (1) Minamata disease
 (2) Hashimoto's disease
 (3) Osteosclerosis
 (4) Bright's disease
48. The gas released during Bhopal tragedy was :
 (1) Potassium isocyanate
 (2) Methyl isocyanate
 (3) Sodium isothiocyanate
 (4) Ethyl isothiocyanate
49. In the context of the Forest Rights Act (FRA), 2006, consider the following statements :
 A. The Act aims to give rights to forest dwelling tribal communities and other traditional forest dwellers.
 B. Right to land is a fundamental right.
 Which of the above statements is/are correct ?
 (1) A only
 (2) Both A and B
 (3) B only
 (4) Neither A nor B
50. Which one among the following is a government/semi-government agency having a recognized laboratory under Environment Protection Act, 1986 and located in Hyderabad ?
 (1) Environment Protection Training and Research Institute (EPTRI)
 (2) Telangana State Pollution Control Board
 (3) M/s SV Enviro Labs and Consultants
 (4) M/s Spectra Envirotech Pvt. Ltd.
51. Which one of the following is the incorrect expanded form of the acronym ?
 (1) IPCC = Intergovernmental Panel on Climate Change
 (2) UNEP = United Nations Environment Programme
 (3) EPA = Environmental Pollution Agency
 (4) IUCN = International Union for Conservation of Nature

52. ఆవరణ వ్యవస్థల సందర్భంలో ఈ కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. స్వయం పోషకాలు తమ ఆహారాన్ని తామే ఉత్పత్తి చేసుకుంటాయి.
 - B. విధర్మ/విషమ పోషకాలు స్వయం పోషకాలు నిర్మించిన సంకీర్ణ సేంద్రీయ పదార్థాలను వాడి, తిరిగి అమర్చి, చివరగా కుళ్ళింప జేస్తాయి.
 - C. అన్ని జంతువులు, శిలీంధ్రాలు, బాక్టీరియాలు స్వయం పోషకాలు.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A మరియు B మాత్రమే
 - (2) A మరియు C మాత్రమే
 - (3) A, B మరియు C
 - (4) B మరియు C మాత్రమే
53. డిసెంబర్ 2004 లో సంభవించిన సునామీ సందర్భంలో ఈ కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. అది 9-1 పరిమాణం కలిగిన సముద్ర గర్భ భూకంపంవలన ఏర్పడింది.
 - B. దాని కేంద్రం ఇండోనేషియాలోని సుమత్రా తీరానికి ఆవల స్థానం పొందింది.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మాత్రమే
 - (2) B మాత్రమే
 - (3) A మరియు B రెండూ
 - (4) A మరియు B రెండూ కావు
54. నర్మదా లోయ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఈ కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. ఈ ప్రాజెక్టు నర్మదా నదిపై చేపట్టబడింది.
 - B. నర్మదా బచావో ఆందోళనకు 'అరుణా రాయ్' నాయకత్వం వహించారు.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మాత్రమే
 - (2) B మాత్రమే
 - (3) A మరియు B రెండూ
 - (4) A మరియు B రెండూ కావు
55. 2009 కోపెన్ హేగెన్ శిఖరాగ్ర సమావేశానికి సంబంధించి సరైన ప్రతిపాదనను ఎంచుకోండి :
- (1) పర్యావరణ పరిరక్షణతో జతకలిసినప్పుడే దీర్ఘకాలిక ఆర్థిక పురోగతి సాధ్యమౌతుందని వాఖ్యానించింది.
 - (2) ప్రపంచ సగటు ఉష్ణోగ్రత పెరుగుదలను పారిశ్రామికీకరణ కంటే ముందు స్థాయికి 2° సెంటీగ్రేడ్ కంటే తక్కువలో ఉంచడం ఉద్దేశ్యం.
 - (3) ప్రపంచ ఉష్ణోగ్రతలను పెంచే వాయువుల ఉద్గారాలను తగ్గించే ఉద్దేశ్యం.
 - (4) ఓజోన్ ను తగ్గించే పదార్థాల తయారీని క్రమంగా తగ్గిస్తూ ఓ జోన్ పొరను సంరక్షించే ఉద్దేశ్యం.

56. కింది వాటిని జతపరచండి :
A. పాషాణం (ఆర్సెనిక్)	I. విరేచనాలు, నిర్జలీకరణ
B. వైట్రైట్	II. నాడీ వ్యవస్థను దెబ్బ తీస్తుంది
C. పాదరసం	III. నీలి పాప సంలక్షణం
D. సల్ఫేట్	IV. క్యాన్సర్
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోనుము :
- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
 - (2) A-I; B-II; C-IV; D-III
 - (3) A-II; B-I; C-III; D-IV
 - (4) A-IV; B-III; C-II; D-I
57. జీవ వైవిధ్యానికి సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. కార్టగెన ప్రోటోకాల్ జీవ భద్రతకు సంబంధించింది.
 - B. ఐక్య రాజ్య సమితి జీవ వైవిధ్య దశాబ్ది 2015 – 2030 వరకు.
 - C. భారత జాతీయ జీవ వైవిధ్య అధారిటీ ప్రధాన కార్యాలయం చెన్నైలో వున్నది.
 - D. అంతర్జాతీయ జీవ వైవిధ్య దినోత్సవాన్ని మే 22 న గమనించారు.
- పైన ఇవ్వబడిన ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A, B మరియు C మాత్రమే
 - (2) B, C మరియు D మాత్రమే
 - (3) A, C మరియు D మాత్రమే
 - (4) A, B, C మరియు D
58. ఎల్-నినో సందర్భంలో కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. అది సముద్ర ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత సగటుకంటే ఎక్కువగా ఉండడానికి సంబంధించింది.
 - B. అది మధ్య, తూర్పు ఉష్ణ మండల ప్రశాంత మహా సముద్రంలో ఏర్పడుతుంది.
 - C. దానివలన వర్షపాతం పెరుగుతుంది.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మరియు B మాత్రమే
 - (2) A, B మరియు C
 - (3) A మాత్రమే
 - (4) B మరియు C మాత్రమే

- 52.** In relation to ecosystems, consider the following statements :
- Autotrophs produce their own food.
 - Heterotrophs use, rearrange and ultimately decompose the complex organic material built by autotrophs.
 - All animals, fungi and bacteria are autotrophs.
- Which of the above statements are correct ?
- A and B only
 - A and C only
 - A, B and C
 - B and C only
- 53.** In the context of the Tsunami of December 2004, consider the following statements :
- It was formed due to an under-sea earthquake of 9.1 magnitude.
 - Its centre was located off the coast of Sumatra in Indonesia.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- A only
 - B only
 - Both A and B
 - Neither A nor B
- 54.** In the context of Narmada Valley Project, consider the following statements :
- The project was taken up on the river Narmada.
 - Narmada Bachao Andolan was spearheaded by Aruna Roy.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- A only
 - B only
 - Both A and B
 - Neither A nor B
- 55.** With regard to the Copenhagen Summit, 2009 choose the correct statement :
- Stated that long term economic progress is only ensured if it is linked to the protection of environment.
 - Aimed at limiting global average temperature rise to no more than 2°C above the pre-industrial levels.
 - Aimed to reduce emissions of gases that contribute to global warming.
 - Aimed at protecting the ozone layer by phasing out the production of substances that are responsible for ozone depletion.
- 56.** Match the following :
A. Arsenic	I. Diarrhoea and dehydration
B. Nitrate	II. Affects nervous system
C. Mercury	III. Blue baby syndrome
D. Sulfate	IV. Cancer
- Choose the correct answer :
- A-I; B-II; C-III; D-IV
 - A-I; B-II; C-IV; D-III
 - A-II; B-I; C-III; D-IV
 - A-IV; B-III; C-II; D-I
- 57.** In the context of Biodiversity, consider the following statements :
- Biosafety is dealt with in the Cartagena Protocol.
 - The UN Decade of Biodiversity is from 2015 – 2030.
 - The Headquarters of the National Biodiversity Authority of India is in Chennai.
 - The International Day for Biodiversity is observed on 22nd May.
- Which of the above statements are correct ?
- A, B and C only
 - B, C and D only
 - A, C and D only
 - A, B, C and D
- 58.** In the context of El-Nino, consider the following statements :
- It relates to an above average Sea Surface Temperature (SST).
 - It occurs in the Central and Eastern Tropical Pacific Ocean.
 - It causes increase in rainfall.
- Which of the above statements is/are correct ?
- A and B only
 - A, B and C
 - A only
 - B and C only

59. ఉత్తరం నుండి దక్షిణం వరకు, కింది వర్షత శ్రేణుల యొక్క సరైన క్రమాన్ని కనుగొనండి :
- A. శివాలిక్ రేంజ్ B. పీర్ పంజల్ రేంజ్
C. జన్స్కార్ రేంజ్ D. లడక్ రేంజ్
- సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) B, C, D, A (2) D, C, B, A
(3) C, D, B, A (4) A, B, C, D
60. భారతదేశంలో సౌర శక్తికి సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. భారతదేశం భూవిస్తీర్ణంలో సంవత్సరానికి 5000 kWh సౌర శక్తి సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది.
B. భారతదేశం 2021 నాటికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సోలార్ PV (పి.వి.) విస్తరణలో 4 వ స్థానంలో ఉంది.
C. భారతదేశంలో సౌరశక్తిని ఉత్పత్తి చేయడంలో కర్నాటక రాష్ట్రం ముందుంది.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మాత్రమే
(2) A మరియు B మాత్రమే
(3) A, B మరియు C
(4) A మరియు C మాత్రమే
61. కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. బాక్సైట్ ఒక ముఖ్యమైన ఖనిజం, దానిని ఆల్పైన్ నియం తయారీలో ఉపయోగిస్తారు.
B. ఒడిషా, గుజరాత్, జార్ఖండ్ భారతదేశంలో ప్రధాన బాక్సైట్ ఉత్పత్తి రాష్ట్రాలు.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మాత్రమే
(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ
(4) A మరియు B రెండూ కావు
62. కింది వాటిలో భారతదేశంలోని పురాతన ముడత వర్షతం ఏది ?
- (1) సాత్పూర (2) నీలగిరి
(3) వింధ్య (4) అరావళి
63. భారత జనాభాగణన 2011 ప్రకారం, కింది రాష్ట్రాలలో ఏది అతి తక్కువ లింగ నిష్పత్తిని కలిగి ఉంది ?
- (1) హిమాచల్ ప్రదేశ్ (2) మిజోరాం
(3) హర్యానా (4) రాజస్థాన్

64. కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించుము :
- A. భారతదేశం యొక్క మొదటి ఎకో టూరిజం పాలసీ (1998) సమాజ భాగస్వామ్యం మరియు సహజ వనరుల పరిరక్షణపై ఉద్ఘాటిస్తుంది.
B. భారతదేశంలో వరిని ముఖ్యంగా 150 సెం.మీ. కంటే ఎక్కువ వార్షిక వర్షాపాతం ఉన్న ప్రాంతాల్లో సాగు చేస్తారు.
C. కొట్టాయం, కొల్లం మరియు తిరువనంతపురం, కేరళ రాష్ట్రంలో తేయాకు ఉత్పత్తి చేసే ప్రధాన జిల్లాలు.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A, B మరియు C (2) B మరియు C మాత్రమే
(3) A మరియు B మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే
65. కింది వాటిలో భారతదేశంలో అత్యధిక శాతం విస్తీర్ణం కలిగిన అటవీ రకం ఏది ?
- (1) ఉప ఉష్ణ మండల విశాలమైన ఆకులుగల అడవులు
(2) ఉష్ణ మండల పొడి సతత హరిత అరణ్యాలు
(3) ఉష్ణ మండల పాక్షిక సతత హరిత అరణ్యాలు
(4) ఉష్ణ మండల తేమ ఆకురాల్చే అరణ్యాలు
66. కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. భారత ద్వీపకల్ప పీఠభూమిలోని నేలలు గ్రేట్ ఇండియన్ మైదానాల నేలల కంటే చాలా కొత్తవి.
B. ఆల్పైన్ అడవ్ ప్రాంతం కేరళ రాష్ట్రానికి సహజమైన వ్యక్తీకరణ.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) A మాత్రమే
(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ
(4) A మరియు B రెండూ కావు
67. కింది జతలను పరిగణించండి :
	నది	ఉపనది
A.	యమున	— చంబల్
B.	గంగా	— సోన్
C.	సట్లెజ్	— బియాస్
D.	మహానది	— తేల్
- సరైన జతను ఎంచుకొనుము :
- (1) A మరియు B మాత్రమే
(2) B మరియు D మాత్రమే
(3) A, C మరియు D మాత్రమే
(4) A, B, C మరియు D
68. గుజరాత్ లోని భుజ్ మరియు అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లోని విజయనగర్ మధ్య రేఖాంశ విస్తీర్ణంలో వ్యత్యాసం కారణంగా సుమారుగా సమయ వ్యత్యాసం ఎంత ?
- (1) 60 నిమిషాలు (2) 90 నిమిషాలు
(3) 120 నిమిషాలు (4) 150 నిమిషాలు

- 59.** Find the correct order of the following ranges from North to South direction :
- A. Shivalik range B. Pir Panjal range
C. Zaskar range D. Ladakh range
- Choose the correct order :
- (1) B, C, D, A (2) D, C, B, A
(3) C, D, B, A (4) A, B, C, D
- 60.** Consider the following statements related to solar power in India :
- A. India is endowed with about 5000 kWh per year solar energy potential over land area.
B. India stands 4th in Solar PV deployment across the globe as of 2021.
C. Karnataka State leads in producing solar energy in India.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) A only
(2) A and B only
(3) A, B and C
(4) A and C only
- 61.** Consider the following statements :
- A. Bauxite is an important ore which is used for the making of aluminium.
B. Odisha, Gujarat, Jharkhand are the main bauxite producing States of India.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) A only
(2) B only
(3) Both A and B
(4) Neither A nor B
- 62.** Which of the following are the oldest fold mountains in India ?
- (1) Satpuras (2) Nilgiris
(3) Vindhyas (4) Aravallis
- 63.** As per the Census of India 2011, which one of the following State has the lowest sex-ratio ?
- (1) Himachal Pradesh (2) Mizoram
(3) Haryana (4) Rajasthan
- 64.** Consider the following statements :
- A. The First Ecotourism Policy of India (1998) emphasizes on community participation, conservation of natural resources.
B. In India, rice is cultivated particularly in the areas having over 150 cm annual rainfall.
C. Kottayam, Kollam and Thiruvananthapuram are major tea producing districts in Kerala.
- Which of the above statements are correct ?
- (1) A, B and C (2) B and C only
(3) A and B only (4) A and C only
- 65.** Which of the following forest type has the highest percentage of area in India ?
- (1) Sub-Tropical Broad Leaved
(2) Tropical Dry Evergreen
(3) Tropical Semi-Evergreen
(4) Tropical Moist Deciduous
- 66.** Consider the following statements :
- A. The soils of the Peninsular Plateau are much newer than the soils of the Great Indian Plains.
B. Alpine forest cover is the characteristic natural vegetation of Kerala State.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) A only
(2) B only
(3) Both A and B
(4) Neither A nor B
- 67.** Consider the following pairs :
River	Tributary
A. Yamuna	– Chambal
B. Ganga	– Son
C. Satluj	– Beas
D. Mahanadi	– Tel
- Choose the correct pairs :
- (1) A and B only
(2) B and D only
(3) A, C and D only
(4) A, B, C and D
- 68.** What is the approximate time difference due to variation in longitudinal extent between Bhuj in Gujarat and Vijaynagar in Arunachal Pradesh ?
- (1) 60 minutes (2) 90 minutes
(3) 120 minutes (4) 150 minutes

69. తెలంగాణ రాష్ట్ర భూగర్భ అంశాలకి సంబంధించిన కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
- A. రాష్ట్రంలోని దక్కన్ పీఠభూమి యొక్క ప్రధాన భాగం తూర్పు దార్వార్ క్రిటన్.
- B. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రాంతం దక్షిణ ప్రికాంబ్రియన్ టెక్టోనిక్ ప్రావిన్స్ లో భాగంగా ఉంది.
- C. ప్రాణహిత - గోదావరి లోయ కోల్ ఫీల్డ్ టెర్షియరీ పీరియడ్ యొక్క ప్రధాన బేసిన్ బెల్ట్.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A మరియు B మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే
(3) A మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C
70. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కింది కంపెనీలు మరియు వాటి యొక్క స్థానాన్ని సరిపోల్చండి :
కంపెనీ	స్థానం
A. టాటా కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్	I. ఆదిభట్ల (V) ఇబ్రహీంపట్నం (M)
B. అసంత టెక్నాలజీస్ లిమిటెడ్	II. కంచ ఇమార్త్, రంగారెడ్డి
C. హైదరాబాద్ జెమ్స్ సెజ్	III. రావిరాల మహేశ్వరం (M)
D. విప్రో లిమిటెడ్	IV. గోపన్నపల్లి, రంగారెడ్డి
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
(2) A-II; B-I; C-III; D-IV
(3) A-IV; B-II; C-III; D-I
(4) A-I; B-II; C-IV; D-III
71. క్రింది వాటిలో ఏ జిల్లాలు కేవలం రెండు తెలంగాణా రాష్ట్ర జిల్లాలతో సరిహద్దులను పంచుకున్నవి ?
- (1) ములుగు మరియు జయశంకర్ భూపాలపల్లి
(2) జోగులాంబ గద్వాల మరియు ములుగు
(3) మెదక్ మరియు నారాయణపేట
(4) జోగులాంబ గద్వాల మరియు అదిలాబాద్
72. హైదరాబాద్ నగరంలోని చెరువులు మరియు వాటి స్థానాన్ని (ప్రదేశం) సరిపోల్చండి :
చెరువు	స్థానం
A. వటేల్ చెరువు	I. ఉప్పల్
B. ఊర చెరువు	II. నాచారం
C. నల్ల చెరువు	III. రాయదుర్గం
D. మల్కం చెరువు	IV. కాప్రా
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
(2) A-II; B-I; C-III; D-IV
(3) A-II; B-IV; C-I; D-III
(4) A-I; B-II; C-IV; D-III

73. భారతదేశంలో ఏ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం పట్టణ స్థానిక సంస్థలలో మహిళలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించింది ?
- (1) 73 వ సవరణ చట్టం
(2) 74 వ సవరణ చట్టం
(3) 109 వ సవరణ చట్టం
(4) 112 వ సవరణ చట్టం
74. కింది వాటిలో ఏది భారతదేశంలోని క్యాపిటల్ మార్కెట్ ను నియంత్రించదు ?
- (1) సెక్యూరిటీస్ ఎక్స్చేంజ్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా (SEBI)
(2) ఫార్వర్డ్ మార్కెట్ కమిషన్ (FMC)
(3) ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ (MOF)
(4) భారత రిజర్వ్ బ్యాంకు (RBI)
75. ఆర్థిక సర్వే, 2022-23, భారత ప్రభుత్వం, ప్రకారం 2022లో స్థూల జాతీయోత్పత్తి వరంగా ప్రవంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో భారతదేశం స్థానం :
- (1) మూడవ అతిపెద్దది (2) నాల్గవ అతిపెద్దది
(3) ఐదవ అతిపెద్దది (4) ఆరవ అతిపెద్దది
76. ఆర్థిక సర్వే 2022-23, భారత ప్రభుత్వం ప్రకారం జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (NFHS)-5, 2021 వివరాల ప్రకారం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వయస్సుకు తగ్గ బరువు లేని పిల్లల నిష్పత్తి శాతం :
- (1) 32.1 శాతం (2) 38.2 శాతం
(3) 36.0 శాతం (4) 30.0 శాతం
77. భారతదేశంలోని సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా సంస్థల (MSME లు) కోసం కింది వాటిలో ఏ పోర్టల్ సింగిల్ విండో ఫిర్యాదుల పరిష్కార పోర్టల్ గా వని చేస్తుంది ?
- (1) ఛాంపియన్స్ (CHAMPIONS)
(2) సమాధాన్ (Samadhan)
(3) ఉద్యం (Udyam)
(4) ఉజ్వల (Ujjwala)
78. కింది ప్రతిపాదనలలో ఏది/ఏవి NSDL కు సంబంధించి సరైనవి ?
- A. నేషనల్ సెక్యూరిటీస్ డిపాజిటరీ లిమిటెడ్ (NSDL) 1999 లో స్థాపించబడింది.
- B. వినూత్న మరియు సరళత్వ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి, NSDL మూలధన మార్కెట్ లో పెట్టుబడిదారులు మరియు బ్రోకర్ల ప్రయోజనాలను రక్షిస్తుంది.
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A మాత్రమే
(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ
(4) A మరియు B రెండూ కావు

- 69.** Consider the following statements related to geology of Telangana State :
- The major part of Deccan Plateau in the State is characterised by the Eastern Dharwar Craton.
 - The area of Telangana State forms part of Southern Precambrian Tectonic Province.
 - The Pranhita-Godavari Valley Coalfield is a major basin belt of the Tertiary period.
- Which of the above statements are correct ?
- A and B only
 - B and C only
 - A and C only
 - A, B and C
- 70.** Match the following companies and their location in Telangana State :
<i>Company</i>	<i>Location</i>
A. Tata Consultancy Services	I. Adibatla (V), Ibrahimpatnam (M)
B. Ananth Technologies Ltd.	II. Kancha Imarat, Rangareddy
C. Hyderabad Gems SEZ	III. Ravirala, Maheshwaram (M)
D. Wipro Ltd.	IV. Gopanapalli, Rangareddy
- Choose the correct answer :
- A-I; B-II; C-III; D-IV
 - A-II; B-I; C-III; D-IV
 - A-IV; B-II; C-III; D-I
 - A-I; B-II; C-IV; D-III
- 71.** Which of the following districts shares borders with only two Telangana State districts ?
- Mulugu and Jayashankar Bhupalpally
 - Jogulamba Gadwal and Mulugu
 - Medak and Narayanpet
 - Jogulamba Gadwal and Adilabad
- 72.** Match the following tanks and their locations in Hyderabad city :
<i>Tank</i>	<i>Location</i>
A. Patel Cheruvu	I. Uppal
B. Oora Cheruvu	II. Nacharam
C. Nalla Cheruvu	III. Raidurgam
D. Malkam Cheruvu	IV. Kapra
- Choose the correct answer :
- A-I; B-II; C-III; D-IV
 - A-II; B-I; C-III; D-IV
 - A-II; B-IV; C-I; D-III
 - A-I; B-II; C-IV; D-III
- 73.** Which Constitutional Amendment Act provides 50 per cent seat reservation for women in Urban local bodies in India ?
- 73rd Amendment Act
 - 74th Amendment Act
 - 109th Amendment Act
 - 112th Amendment Act
- 74.** Which of the following is **not** a regulator of the capital market in India ?
- Securities Exchange Board of India (SEBI)
 - Forward Market Commission (FMC)
 - Ministry of Finance (MOF)
 - Reserve Bank of India (RBI)
- 75.** As per Economic Survey 2022-23, Government of India, in 2022 India's position in the world economy in terms of GDP was :
- Third largest
 - Fourth largest
 - Fifth largest
 - Sixth largest
- 76.** According to Economic Survey 2022-23, Government of India, the proportion of children underweight in rural areas as per Nation Family Health Survey-5 in the financial year 2021 was :
- 32.1 per cent
 - 38.2 per cent
 - 36.0 per cent
 - 30.0 per cent
- 77.** Which of the following portal works as a single window grievance redressal portal for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in India ?
- CHAMPIONS
 - Samadhan
 - Udyam
 - Ujjwala
- 78.** Which of the following statements in relation to NSDL is/are correct ?
- National Securities Depository Ltd. (NSDL) was established in 1999.
 - NSDL, by using imperative and flexible technology protects the interests of investors and brokers.
- Choose the correct answer :
- A only
 - B only
 - Both A and B
 - Neither A nor B

79. ఆర్థిక బాధ్యత మరియు బడ్జెట్ నిర్వహణ (FRBM) చట్టం, 2003 నిర్దేశించే వార్షిక లక్ష్యాలకు సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. ఇది కోశ లోటు తగ్గుదలను నిర్దేశిస్తుంది.
- B. ఇది రెవెన్యూ లోటు తగ్గుదలను నిర్దేశిస్తుంది.
- C. స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో శాతంగా మొత్తం ప్రభుత్వ అప్పులు నిర్దేశిస్తుంది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏది/ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మాత్రమే (2) A మరియు B మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

80. ఆర్థిక సర్వే, 2021-22 భారత ప్రభుత్వం ప్రకారం భారత దేశంలోని టాప్ 10 ఎగుమతి వస్తువులలో కింది వాటిలో అత్యధిక శాతం వాటాను కలిగి ఉన్న వస్తువు ఏది ?

- (1) పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు
- (2) ఇనుము మరియు ఉక్కు
- (3) ఎలక్ట్రిక్ యంత్రాలు మరియు పరికరాలు
- (4) బంగారం మరియు ఆభరణాలు

81. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కింది పథకాలను కాలక్రమానుసారం అమర్చండి :

- A. ప్రధాన మంత్రి ఉజ్వల యోజన
- B. డిజిటల్ ఇండియా
- C. ప్రధాన మంత్రి జన్ ధన్ యోజన
- D. ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజన

సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) C, B, A, D (2) D, C, A, B
- (3) D, A, B, C (4) D, B, A, C

82. 15 వ ఆర్థిక సంఘం క్షీతిజ సమాంతర రెవెన్యూ పంపిణీ (horizontal devolution) కోసం కింది ప్రమాణాలలో ఏ ప్రమాణానికి అత్యల్ప వెయిటేజి లేదా భారితాన్ని ఇచ్చింది ?

- (1) జనాభా వనితీరు
- (2) వన్నులు మరియు కోశ ప్రయత్నాలు
- (3) అటవీ మరియు జీవావరణం
- (4) జనాభా

83. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం, 2023, తెలంగాణ ప్రభుత్వం, గణాంకాల ప్రకారం 2020-21 (మొదటి సవరించిన అంచనాలు) లో ప్రస్తుత ధరలలో తెలంగాణ రాష్ట్ర జిల్లాల వరంగా స్థూల జిల్లా దేశీయోత్పత్తి (GDDP), తలసరి ఆదాయం (PCI) కు సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. తెలంగాణ రాష్ట్ర జిల్లాల వారీ మొత్తం స్థూల జిల్లా దేశీయోత్పత్తిలో కుమురం భీం జిల్లా అతి తక్కువ వాటాను కలిగి ఉంది.
- B. తెలంగాణ రాష్ట్ర జిల్లాల వారీ మొత్తం స్థూల జిల్లా దేశీయోత్పత్తిలో రంగారెడ్డి జిల్లా అత్యధిక వాటాను కలిగి ఉంది.
- C. తెలంగాణ రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయంలో అన్ని జిల్లాల కంటే హనుమకొండ జిల్లా (పూర్వ వరంగల్ అర్బన్) అతి తక్కువ తలసరి ఆదాయాన్ని కలిగి ఉంది.
- D. తెలంగాణ రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయంలో అన్ని జిల్లాల కంటే హైదరాబాద్ జిల్లా అత్యధిక తలసరి ఆదాయాన్ని కలిగి ఉంది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు C మాత్రమే
- (2) B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, B మరియు D మాత్రమే
- (4) B, C మరియు D మాత్రమే

84. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం 2023, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకారం తెలంగాణ పారిశ్రామికరంగ పనితీరుకు సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. 2022-23 (తాత్కాలిక అంచనాలు) నామ మాత్రపు స్థూల రాష్ట్ర జీడించిన విలువ (GSVA) కు పరిశ్రమ రంగ ఉపరంగమైన నిర్మాణ రంగం అత్యధిక శాతం వాటాను సమకూర్చింది.
- B. 2022-23 సంవత్సరంలో పారిశ్రామికరంగం 21 శాతం పనిచేసే జనాభాకు ఉపాధిని కల్పించింది.
- C. తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వ T-PRIDE కార్యక్రమం SC, ST మరియు BC వర్గ ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక వేత్తలకు తగిన ప్రోత్సాహం ఇస్తుంది.
- D. TS-iPASS ద్వారా 2015 నుండి జనవరి 2023 మధ్య కాలంలో మేడ్చల్ - మల్కాజ్గిరి జిల్లా అత్యధిక వ్యాపార యూనిట్ల ఏర్పాటుకు అనుమతులు పొందింది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A, C మరియు D మాత్రమే
- (3) B మరియు D మాత్రమే
- (4) B, C మరియు D మాత్రమే

79. Consider the following statements in relation to annual targets of Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act, 2003 :

- A. It specifies reduction in fiscal deficit.
- B. It specifies reduction in revenue deficit.
- C. It specifies total liabilities of the government as percentage of Gross Domestic Product.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) A and B only
- (3) B and C only (4) A, B and C

80. As per Economic Survey 2021-22, Government of India, which of the following commodities had highest percentage share in India's top 10 export commodities ?

- (1) Petroleum products
- (2) Iron and Steel
- (3) Electric machinery and equipment
- (4) Gold and Jewellery

81. Arrange the following schemes of the Central Government in chronological order :

- A. Pradhan Mantri Ujjwala Yojana
- B. Digital India
- C. Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana
- D. Ayushman Bharat Yojana

Choose the correct order :

- (1) C, B, A, D (2) D, C, A, B
- (3) D, A, B, C (4) D, B, A, C

82. For which criteria did the 15th Finance Commission give lowest percentage of weightage under horizontal devolution of revenue ?

- (1) Demographic performance
- (2) Tax and fiscal efforts
- (3) Forest and ecology
- (4) Population

83. As per Socio Economic Outlook 2023, Government of Telangana, consider the following statements in relation to Gross District Domestic Product (GDDP) and Per Capita Income (PCI) of Telangana districts in 2020-21 (First Revised Estimates) at current prices :

- A. Among all districts, Kumuram Bheem district contributed lowest share to total GDDP of Telangana.
- B. Among all districts, Rangareddy district contributed highest share to GDDP of Telangana.
- C. Among all districts, the per capita income of Hanumakonda (formerly Warangal Urban) was the lowest in Telangana.
- D. Among all districts, the per capita income of Hyderabad district was the highest in Telangana.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and C only
- (2) B and C only
- (3) A, B and D only
- (4) B, C and D only

84. As per Socio Economic Outlook 2023, Government of Telangana, consider the following statements in relation to performance of industrial sector of Telangana State :

- A. The construction sub-sector of industry contributed highest percentage share to total nominal Gross State Value Added (GSVA) of industry in 2022-23 (Provisional Advance Estimates).
- B. In the year 2022-23, the industry sector provided employment to 21 per cent of working population in the State.
- C. T-PRIDE programme of the State encourages entrepreneurship among SC, ST and BC communities.
- D. Between 2015 and January 2023, Medchal-Malkajgiri district received highest number of approvals from TS-iPASS for setting up of business units.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) A, C and D only
- (3) B and D only
- (4) B, C and D only

85. తెలంగాణ ప్రభుత్వపు క్రింది సంక్షేమ పథకాలను కాల క్రమానుసారం వాటిని ప్రారంభించిన సంవత్సరాల వరంగా అమర్చండి :

- A. కేసీఆర్ కిట్
- B. దళిత బంధు
- C. రెండు పడకగదుల ఇండ్లు పథకం
- D. కేసీఆర్ పోషణ పథకం
- E. ఆసరా పెన్షన్లు
- F. రైతు బంధు

సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) E, C, A, F, B, D
- (2) E, F, A, C, D, B
- (3) F, E, D, A, C, B
- (4) E, C, F, B, A, D

86. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం, 2023, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకారం, 2021-22వ సంవత్సరంలో తెలంగాణలోని కింది జిల్లాలలో ఏ జిల్లా సాపేక్షంగా తక్కువ స్థాయి వంట వైవిధ్య సూచీని కలిగి ఉంది ?

- (1) సూర్యాపేట
- (2) నిర్మల్
- (3) వికారాబాద్
- (4) రంగారెడ్డి

87. తెలంగాణ రాష్ట్ర స్టాటిస్టిక్స్ అబ్స్ట్రాక్ట్ (అట్లాస్), ఆగస్టు 2022, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకారం 2022 సంవత్సరం నాటికి తెలంగాణ రాష్ట్ర పరిపాలన మరియు భౌగోళిక ప్రాఫైల్కు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది సరైనది కాదు ?

- (1) రాష్ట్రంలో 74 రెవెన్యూ డివిజన్లు ఉన్నాయి.
- (2) రాష్ట్రంలో 622 రెవెన్యూ మండలాలు ఉన్నాయి.
- (3) రాష్ట్రంలో 129 మున్సిపాలిటీలు, 13 మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి.
- (4) రాష్ట్రంలో 119 అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాలు, 17 పార్లమెంటరీ నియోజక వర్గాలు ఉన్నాయి.

88. రాజ్యాంగ ప్రవేశికలో కింద తెలిపిన వదాల వరుసక్రమం ఎలా ఉండాలి తెలపండి.

- A. సామ్రాజ్యత్వం
- B. స్వేచ్ఛ
- C. న్యాయం
- D. సమానత్వం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) B, D, A, C
- (2) C, D, B, A
- (3) B, A, C, D
- (4) C, B, D, A

89. కింద పేర్కొన్న ఏ కేసు చట్టంద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రక్రియ/పద్ధతికి సంబంధించినది ?

- (1) ఇందిరా గాంధీ కేసు
- (2) రాజ్ నారాయణ కేసు
- (3) గోపాలన్ కేసు
- (4) గోల్కనాథ్ కేసు

90. రెసిడ్యూయరీ అధికారాలు కింద పేర్కొన్న వారిలో ఎవరికి కట్ట బెట్టబడినాయి ?

- (1) రాష్ట్రపతి మరియు గవర్నర్
- (2) ప్రధానమంత్రి మరియు ముఖ్యమంత్రి
- (3) పార్లమెంటు
- (4) ఉన్నత న్యాయస్థానం (సుప్రీం కోర్టు)

91. భారత రాజ్యాంగంలోని 371E ప్రకరణ కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించినది ?

- (1) ముల్కీ రూల్స్
- (2) ఆంధ్రప్రదేశ్లో కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు
- (3) ముస్లింల రిజర్వేషన్లు
- (4) భారతదేశంలో హైదరాబాద్ను విలీనం చేయడం

92. కింద పేర్కొన్న ఏ కేసు భారత పార్లమెంటును 24వ రాజ్యాంగ సవరణ చేయడానికి పురికొల్పింది ?

- A. గోల్కనాథ్ కేసు
- B. కేశవానంద భారతి కేసు
- C. శంకరి ప్రసాద్ కేసు
- D. సజ్జన్ సింగ్ కేసు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) D మాత్రమే
- (3) C మరియు D మాత్రమే
- (4) B మరియు D మాత్రమే

93. కింద పేర్కొన్న ఏ విషయంలో రాజ్యసభ ప్రత్యేక అధికార వరిధి కలిగిఉంది ?

- (1) 'ద్రవ్య బిల్లు' ఆమోదం
- (2) 'కోత తీర్మానాల' ఆమోదం
- (3) రాష్ట్ర జాబితాలోని ఏ అంశం పైవైనా శాసనం చేయడానికి పార్లమెంటుకు అధికారమిస్తుంది
- (4) యుద్ధ ప్రకటన మరియు యుద్ధం ముగింపు

85. Arrange the following welfare schemes of Telangana Government in relation to their year of launch in chronological order :
- KCR Kit
 - Dalit Bandhu
 - 2 BHK Housing Programme
 - KCR Nutrition Kits
 - Aasara Pensions
 - Rythu Bandhu
- Choose the correct order :
- E, C, A, F, B, D
 - E, F, A, C, D, B
 - F, E, D, A, C, B
 - E, C, F, B, A, D
86. As per Socio Economic Outlook 2023, Government of Telangana, which one of the following districts in Telangana has relatively lower level of crop diversification index for the year 2021-22 ?
- Suryapet
 - Nirmal
 - Vikarabad
 - Rangareddy
87. As per Telangana State Statistical Abstract (ATLAS), August 2022, Government of Telangana, which one of the following statements is **not** correct in respect of administrative and geographical profile of Telangana by 2022 ?
- There are 74 Revenue Divisions in the State.
 - There are 622 Revenue Mandals in the State.
 - There are 129 Municipalities and 13 Municipal Corporations in the State.
 - There are 119 Assembly constituencies and 17 Parliamentary constituencies in the State.
88. What is the sequence of the following words in the Preamble of the Constitution ?
- Fraternity
 - Liberty
 - Justice
 - Equality
- Choose the correct answer :
- B, D, A, C
 - C, D, B, A
 - B, A, C, D
 - C, B, D, A
89. Which of the following cases is related to the procedure established by law ?
- Indira Gandhi Case
 - Raj Narayan Case
 - Gopalan Case
 - Golaknath Case
90. The residuary powers are vested in the :
- President and Governor
 - Prime Minister and Chief Minister
 - Parliament
 - Supreme Court
91. Article 371E of the Indian Constitution relates to :
- Mulki Rules
 - Establishment of a Central University in Andhra Pradesh
 - Reservation for Muslims
 - Integration of Hyderabad in India
92. Which one of the following cases prompted the Parliament to enact the 24th Constitutional Amendment ?
- Golaknath Case
 - Keshavananda Bharati Case
 - Sankari Prasad Case
 - Sajjan Singh Case
- Choose the correct answer :
- A only
 - D only
 - C and D only
 - B and D only
93. Rajya Sabha has exclusive jurisdiction in :
- Approving 'Money Bill'
 - Approving 'Cut Motion'
 - Approving the Parliament to legislate on a subject in the State List
 - Declaring war and concluding war

94. ఉన్నత న్యాయస్థానం (సుప్రీంకోర్టు) కు వచ్చే రాష్ట్రాల మధ్యతలెత్తే తగవులు కింద పేర్కొన్న ఏ అధికార పరిధిలోకి వస్తాయి ?
- (1) అప్పీలేట్ న్యాయాధికార పరిధి
 - (2) సహజ న్యాయపరిధి
 - (3) సలహా పూర్వక న్యాయాధికార పరిధి
 - (4) రిట్ల న్యాయాధికార పరిధి
95. రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన పార్లమెంటరీ తరహా ప్రభుత్వం అనేది :
- A. అధిక సంఖ్యాకుల పాలన
 - B. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం
 - C. శాసన సభకు కార్యనిర్వాహకశాఖ జవాబుదారీ వహించడం
 - D. ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యం
- పై వాటిలో ఏవి సరైనవి ?
- (1) A, B మరియు C మాత్రమే
 - (2) A, B, C మరియు D
 - (3) B, C మరియు D మాత్రమే
 - (4) A, B మరియు D మాత్రమే
96. రాజ్యాంగంలోని ఏ ప్రకరణ 'రాజ్యం' అనేదాన్ని నిర్వచిస్తుంది ?
- (1) ప్రకరణ 1
 - (2) ప్రకరణ 2
 - (3) ప్రకరణ 10
 - (4) ప్రకరణ 12
97. భారత దేశంలోని ఒక రాష్ట్ర సరిహద్దులను మార్చే విధానం ఏ ప్రకరణలో పొందుపరచబడింది ?
- A. ప్రకరణ 368 మరియు 369
 - B. ప్రకరణ 370 మరియు 371E
 - C. ప్రకరణ 1
 - D. ప్రకరణ 3
- పై వాటిలో ఏవి/ఏది సరైనవి ?
- (1) A మాత్రమే
 - (2) D మాత్రమే
 - (3) B మాత్రమే
 - (4) A మరియు B

98. భారతదేశంలోని ఏ రాజకీయ పార్టీకి ఏప్రిల్ 2023 లో జాతీయ రాజకీయ పార్టీ హోదా ఇవ్వబడింది ?
- (1) అకాలీదళ్
 - (2) జార్ఖండ్ ముక్తి మోర్చ
 - (3) ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ
 - (4) సి.పి.ఐ. (ఎమ్)
99. క్రింద పేర్కొన్న ఏ రాజ్యాంగపర ఏర్పాట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలపై నియంత్రణ కలిగియుండటాన్ని సుగమం చేస్తుంది ?
- A. అఖిల భారత సర్వీసులు
 - B. సహాయక గ్రాంట్లు (Grants-in-Aid)
 - C. అంతర్ రాష్ట్ర మండలి
- సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
- (1) A మరియు C మాత్రమే
 - (2) B మరియు C మాత్రమే
 - (3) A, B మరియు C
 - (4) A మరియు B మాత్రమే
100. 'సర్టియోరరీ' అనే రిట్ లక్ష్యం :
- (1) తన విధి నిర్వహించమని ఒక వ్యక్తికి ఆదేశమివ్వడం
 - (2) ప్రభుత్వ కార్యాలయానికి సంబంధించి ఒక వ్యక్తి వేసే దావాలోని చట్టబద్ధతను పరిశీలించడం
 - (3) నిరోధించడం మరియు నయం చేయడం
 - (4) పరిధి అతిక్రమించడాన్ని నిరోధించడం
101. కింది ప్రతిపాదనలను పరిశీలించండి :
- A. సాధారణ మెజారిటీతో పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా సూతన రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయవచ్చు.
 - B. 'తొక్కి' వాదమనే పదాన్ని 1979 లో రాజ్యాంగ ప్రవేశికలో చేర్చడం జరిగింది.
 - C. 1975 లో 39 వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా సిక్కిం భారత యూనియన్లోకి చేర్చుకోబడింది.
 - D. శాసన మండలి కనీస సంఖ్య 40.
- పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
- (1) B మాత్రమే
 - (2) B మరియు C మాత్రమే
 - (3) A మరియు C మాత్రమే
 - (4) A మరియు D మాత్రమే

- 94.** Disputes between the States come to the Supreme Court under which of the following ?
- (1) Appellate Jurisdiction
 - (2) Original Jurisdiction
 - (3) Advisory Jurisdiction
 - (4) Writ Jurisdiction
- 95.** The Parliamentary form of Government which is envisaged in the Constitution is :
- A. Majoritarian Rule
 - B. Responsible Government
 - C. Accountability of the Executive to the Legislature
 - D. Representative Democracy
- Which of the above are correct ?
- (1) A, B and C only
 - (2) A, B, C and D
 - (3) B, C and D only
 - (4) A, B and D only
- 96.** Which Article of the Constitution defines State ?
- (1) Article 1
 - (2) Article 2
 - (3) Article 10
 - (4) Article 12
- 97.** The boundary of a State in India can be altered through the procedure laid down in :
- A. Articles 368 and 369
 - B. Articles 370 and 371E
 - C. Article 1
 - D. Article 3
- Which of the above is/are correct ?
- (1) A only
 - (2) D only
 - (3) B only
 - (4) A and B
- 98.** Which one of the following political parties in India has been granted the status of a National Political Party in April, 2023 ?
- (1) Akali Dal
 - (2) Jharkhand Mukti Morcha
 - (3) Aam Admi Party
 - (4) CPI (M)
- 99.** Which of the following constitutional provisions facilitate Union Government control over States ?
- A. All India Services
 - B. Grants-in-Aid
 - C. Inter-State Council
- Choose the correct answer :
- (1) A and C only
 - (2) B and C only
 - (3) A, B and C
 - (4) A and B only
- 100.** The object of 'Certiorari' writ is :
- (1) to command a person to perform a function
 - (2) to examine the legality of the claim of a person to a public office
 - (3) to prevent and cure
 - (4) to prevent from usurping jurisdiction
- 101.** Consider the following statements :
- A. New States may be formed by a law by Parliament by simple majority.
 - B. The word 'Secularism' was inserted in the Preamble of the Constitution in 1979.
 - C. Sikkim was admitted to the Union by 39th Amendment Act, 1975.
 - D. The minimum strength of a Legislative Council is 40.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) B only
 - (2) B and C only
 - (3) A and C only
 - (4) A and D only

102. భారత ఉపరాష్ట్రపతి ఎలక్టోరల్ కాలేజీచే ఎన్నుకోబడతాడు ఇందులో :

- (1) రాజ్యసభ సభ్యులు మాత్రమే ఉంటారు
- (2) రాజ్యసభ మరియు లోక్ సభ సభ్యులు ఉంటారు
- (3) లోక్ సభ సభ్యులు, రాష్ట్రశాసనసభ సభ్యులు ఉంటారు
- (4) లోక్ సభ సభ్యులు, రాజ్యసభ సభ్యులు, రాష్ట్ర శాసనసభ సభ్యులు ఉంటారు

103. పార్లమెంటు ఉభయ సభల సమిష్టి సమావేశానికి ఉండవలసిన కోరం ఎంత ?

- (1) పార్లమెంటు ఉభయ సభలలో 1/5 వ వంతు సభ్యులు
- (2) 1/5 వ వంతు లోక్ సభ సభ్యులు, 1/10 వ వంతు రాజ్యసభ సభ్యులు
- (3) ఉభయ సభలలోని మొత్తం సభ్యులలో 1/10 వ వంతు.
- (4) ఉభయ సభలలోని మొత్తం సభ్యులలో 1/20 వ వంతు

104. కింది ప్రతిపాదనలను పరిశీలించండి :

- A. రాష్ట్రాల అధికార భాషకు సంబంధించి రాజ్యాంగంలో పేర్కొన బడలేదు.
- B. రాష్ట్రాలు తమ అధికారిక వ్యవహారాలలో ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ భాషలను వాడుకోవచ్చు.
- C. ఉన్నత న్యాయస్థానం (Supreme Court) ప్రాసిడింగ్స్ అన్ని ఆంగ్లంలోనే ఉండాలి.
- D. రాష్ట్రాల అధికార భాషకు సంబంధించిన విషయాలలో కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవచ్చు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) D మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C మాత్రమే

105. ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు శాసనమండలి నుండి ఎంత మంది సభ్యులు వదలి విరమణ చేస్తారు ?

- (1) మొత్తం సభ్యులలో 1/5 వ వంతు
- (2) మొత్తం సభ్యులలో 1/4 వ వంతు
- (3) మొత్తం సభ్యులలో 1/10 వ వంతు
- (4) మొత్తం సభ్యులలో 1/3 వ వంతు

106. క్రింది పార్టీల స్థాపనకు కాలక్రమానుసారంగా అమర్చండి :

- A. ఆమ్ ఆద్మి పార్టీ
- B. తృణ మూల్ కాంగ్రెస్
- C. భారతీయ జనతాపార్టీ
- D. తెలుగుదేశం పార్టీ

సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకునుము :

- (1) A, C, B, D
- (2) B, D, C, A
- (3) D, C, B, A
- (4) C, D, B, A

107. రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికలకు సంబంధించిన తగవులను పరిష్కరించడానికి క్రింది వారిలో ఎవరికి అధికారముంది ?

- (1) ఎలక్టోరల్ కాలేజీ
- (2) భారత ఎన్నికల సంఘం
- (3) ఉన్నత న్యాయస్థానం (సుప్రీంకోర్టు)
- (4) పార్లమెంటు కార్యదర్శి

- 102.** The Vice-President is elected by an electoral college consisting of :
- (1) Members of the Rajya Sabha only
 - (2) Members of the Lok Sabha and the Rajya Sabha
 - (3) Members of the Lok Sabha and the State Legislative Assemblies
 - (4) Members of the Lok Sabha, the Rajya Sabha and the State Legislative Assemblies
- 103.** What will be the quorum for a Joint Sitting of both the Houses of the Parliament ?
- (1) $\frac{1}{5}^{\text{th}}$ of both Houses of the Parliament
 - (2) $\frac{1}{5}^{\text{th}}$ of Lok Sabha and $\frac{1}{10}^{\text{th}}$ of Rajya Sabha
 - (3) $\frac{1}{10}^{\text{th}}$ of the total number of members of both the Houses
 - (4) $\frac{1}{20}^{\text{th}}$ of the total number of members of both the Houses
- 104.** Consider the following statements :
- A. The Constitution does not specify the official language of the States.
 - B. States can adopt one or more languages in the official use.
 - C. Proceedings in the Supreme Court shall be in English.
 - D. Union can interfere with the decision of a State with regard to its official language.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (1) A and B only
 - (2) B only
 - (3) D only
 - (4) A, B and C only
- 105.** How many members of a Legislative Council retire every two years ?
- (1) $\frac{1}{5}^{\text{th}}$ of the total membership
 - (2) $\frac{1}{4}^{\text{th}}$ of the total membership
 - (3) $\frac{1}{10}^{\text{th}}$ of the total membership
 - (4) $\frac{1}{3}^{\text{rd}}$ of the total membership
- 106.** Arrange the formation of the following parties in chronological order :
- A. Aam Admi Party
 - B. Trinamool Congress
 - C. Bharatiya Janata Party
 - D. Telugu Desam Party
- Choose the correct order :
- (1) A, C, B, D
 - (2) B, D, C, A
 - (3) D, C, B, A
 - (4) C, D, B, A
- 107.** Who is empowered to decide disputes in connection with the election of President or Vice-President ?
- (1) Electoral College
 - (2) Election Commission of India
 - (3) Supreme Court
 - (4) Parliamentary Secretary

108. బ్రిటీష్ ఆధిపత్యానికి ఫ్రెంచ్ వారి ముప్పు ఏ యుద్ధం తరువాత అంతమైంది ?
 (1) బక్సర్
 (2) పందివాష్
 (3) శ్రీరంగ చట్టణం
 (4) ప్లాసీ
109. భారతదేశంలో ఫెడరల్ న్యాయస్థానం ఏ చట్టం ప్రకారం ఏర్పడింది ?
 (1) 1861 (2) 1935
 (3) 1909 (4) 1919
110. ఏ చట్టం ప్రకారం ఈస్ట్ ఇండియా కంపనీ విద్య కొరకు లక్ష రూపాయలు కేటాయించింది ?
 (1) 1793, చార్టర్ చట్టం
 (2) 1813, చార్టర్ చట్టం
 (3) 1833, చార్టర్ చట్టం
 (4) 1853, చార్టర్ చట్టం
111. మితవాదులు మరియు అతివాదులు 1907 లో సూరత్‌లో విడిపోయి మళ్ళీ ఏ కాంగ్రెస్ వార్షిక సమావేశంలో తిరిగి కలుసుకున్నారు ?
 (1) లాహోర్ (2) బాంబే
 (3) అలహాబాద్ (4) లక్నో
112. 1919 లో అఖిల భారత ఖిలాఫత్ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది ?
 (1) పంజాబ్ (2) ఆలీఘడ్
 (3) ఢిల్లీ (4) లాహోర్
113. గాంధీజీ చేపట్టిన ముఖ్య సత్యాగ్రహ ఉద్యమానికి తింకాతియా విధానం కారణమైంది. ఏ స్థలంలో ఇది జరిగిందో గుర్తించండి ?
 (1) ఖేదా (2) బర్దోలి
 (3) చంపారన్ (4) అహ్మదాబాద్
114. 'పాపర్టీ అండ్ అన్ బ్రిటీష్ రూల్ ఇన్ ఇండియా' అనే పుస్తకాన్ని ఎవరు రచించారు ?
 (1) ఆర్.సి. దత్
 (2) ఆర్.పి. దత్
 (3) రాస్ బెహరీ బోస్
 (4) దాదాభాయి నారోజీ
115. మూడవ పానిపట్టు యుద్ధంలో మరాఠా సైన్యానికి సైన్యాధిపత్యాన్ని వహించింది ఎవరు ?
 (1) దత్తాజీ సింధియా
 (2) విశ్వాస్ రావు
 (3) సదాశివ రావు భౌ
 (4) మల్హార్ రావు హోల్కర్
116. 'హింద్ స్వరాజ్' ను రచించింది ఎవరు ?
 (1) తిలక్
 (2) అరొబిందో ఘోష్
 (3) మహాత్మా గాంధీ
 (4) సర్దార్ వల్లభభాయి పటేల్
117. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ మొదటి సమావేశంలో ఎంతమంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు ?
 (1) 70 (2) 110
 (3) 72 (4) 90
118. ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
 A. 1932 లో రామ్‌సే మెక్‌డొనాల్డ్ కమ్యూనల్ అవార్డును ప్రకటించాడు.
 B. కమ్యూనల్ అవార్డు సవరణగా ప్రభుత్వం పూణా ఒప్పందమును అంగీకరించింది.
 పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
 (1) A మాత్రమే
 (2) B మాత్రమే
 (3) A మరియు B రెండు
 (4) A మరియు B రెండు కావు
119. ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :
 A. మొదటి రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నవంబర్ 12, 1930 లో జరిగింది. కాంగ్రెస్ ఈ సమావేశానికి హాజరైంది.
 B. రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం సెప్టెంబర్ 7, 1931 లో ప్రారంభమైంది. దీనిని కాంగ్రెస్ బహిష్కరించింది.
 పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?
 (1) A మాత్రమే
 (2) B మాత్రమే
 (3) A మరియు B రెండు
 (4) A మరియు B రెండు కావు

- 108.** The French challenge to the British supremacy came to an end with the Battle of :
 (1) Buxar
 (2) Wandiwash
 (3) Srirangapatnam
 (4) Plassey
- 109.** In India, the Federal Court was constituted by the Act of :
 (1) 1861 (2) 1935
 (3) 1909 (4) 1919
- 110.** East India Company set apart one lakh of rupees for the purpose of education by the :
 (1) 1793, Charter Act
 (2) 1813, Charter Act
 (3) 1833, Charter Act
 (4) 1853, Charter Act
- 111.** The Moderates and Extremists divided in 1907 at Surat were re-united in the Annual Session of the Congress held at :
 (1) Lahore (2) Bombay
 (3) Allahabad (4) Lucknow
- 112.** In 1919, the All India Khilafat Conference was held at :
 (1) Punjab (2) Aligarh
 (3) Delhi (4) Lahore
- 113.** The Tinkathia system led to a major Satyagraha movement by Gandhiji. Identify the place.
 (1) Kheda (2) Bardoli
 (3) Champaran (4) Ahmedabad
- 114.** Who wrote the book 'Poverty and Un-British Rule in India' ?
 (1) R.C. Dutt
 (2) R.P. Dutt
 (3) Rash Behari Bose
 (4) Dadabhai Naoroji
- 115.** Who commanded the Maratha Army in the Third Battle of Panipat ?
 (1) Dattaji Sindhia
 (2) Vishwas Rao
 (3) Sadasiva Rao Bhau
 (4) Malhar Rao Holkar
- 116.** 'Hind Swaraj' was authored by :
 (1) Tilak
 (2) Aurobindo Ghosh
 (3) Mahatma Gandhi
 (4) Sardar Vallabhbhai Patel
- 117.** How many delegates participated in the First Session of the Indian National Congress ?
 (1) 70 (2) 110
 (3) 72 (4) 90
- 118.** Consider the following statements :
 A. Communal Award was declared by Ramsay MacDonald in 1932.
 B. The Poona Pact was accepted by the government as an amendment to the Communal Award.
 Which of the above statements is/are correct ?
 (1) A only
 (2) B only
 (3) Both A and B
 (4) Neither A nor B
- 119.** Consider the following statements :
 A. The First Round Table Conference was held on November 12, 1930. The Congress attended the conference.
 B. The Second Round Table Conference started on September 7, 1931. The Congress boycotted it.
 Which of the above statements is/are correct ?
 (1) A only
 (2) B only
 (3) Both A and B
 (4) Neither A nor B

120. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. భారత నాయకులను సంప్రదించకుండా, వైస్రాయి లార్డ్ లిన్లిత్గో రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో బ్రిటన్ కు భారతదేశం యొక్క పూర్తి మద్దతు ఉంటుందని ప్రకటించాడు.
- B. వైస్రాయి ప్రకటనతో కాంగ్రెస్ మంత్రులు రాజీనామా చేసారు.
- C. కాంగ్రెస్ మంత్రుల రాజీనామాను ఎమ్.ఎ. జిన్నా “డే ఆఫ్ డెలివరెన్స్” గా పరిగణించారు.
- D. అక్టోబర్ 1940 లో గాంధీజీ వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహంను ప్రవేశ పెట్టారు. ఇందుకు సర్దార్ పటేల్ ను మొదటి నాయకుడిగా ఎన్నుకున్నారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) C మరియు D మాత్రమే
- (3) A, B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B, C మరియు D

121. క్రింది వాటిని సరైన క్రమంలో అమర్చండి :

- A. హోం రూల్ లీగ్ ఏర్పాటు
- B. మాండిలే జైలులో తిలక్ ను 6 సంవత్సరాలు ఖైదు చేశారు
- C. సాన్ ఫ్రన్సిస్కోలో గధర్ పార్టీని స్థాపించారు
- D. గాంధీ యొక్క చంపారన్ సత్యాగ్రహం

సరైన క్రమాని ఎంచుకొనుము :

- (1) B, A, D, C
- (2) B, C, A, D
- (3) C, B, A, D
- (4) B, A, C, D

122. క్రింది వాటిని జత పరచండి :

విప్లవకారులు

సంఘటన

A. భగత్ సింగ్	I. కకోరి కుట్రకేస్
B. సూర్యసేన్	II. తిన్నెవెలి కుట్రకేస్
C. వాంచి అయ్యర్	III. చిట్టగాంగ్ ఆయుధ కర్మగార ముట్టడి
D. అప్పభుల్లా	IV. లాహోర్ కుట్రకేస్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (2) A-IV; B-II; C-III; D-I
- (3) A-II; B-III; C-IV; D-I
- (4) A-IV; B-III; C-II; D-I

123. ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. తెలంగాణలో నవీన రాతియుగానికి చెందిన ప్రజలు జొన్నలు, వరి మరియు పెసర్లు పండించేవారు.
- B. నవీన రాతియుగ ప్రజలు ఆవులు, గొర్రెలు, గేదెలు మరియు కుక్కలను మచ్చిక చేసుకున్నారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండు
- (4) A మరియు B రెండు కావు

124. ఈ క్రింది వాటిని జతపరుచుము :

రచయితలు

రచనలు

A. రెండవ మాధవ వర్మ	I. సేతుభంద
B. దిగ్విజయ	II. కళ్యాణ కారక
C. రెండవ ప్రవరసేనుడు	III. జనాశ్రయ చందోవిచ్ఛిత్తి
D. ఉగ్రాదిత్యచార్య	IV. ప్రమన సముచ్చాయ

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-III; C-II; D-I
- (2) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (3) A-III; B-IV; C-II; D-I
- (4) A-II; B-I; C-IV; D-III

125. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. కాకతీయుల కాలంలో వ్యవసాయము ప్రధానవృత్తి.
- B. కాకతీయ సమాజములో ‘సతి’ ఆచారము తరచుగా కన్పిస్తుంది.
- C. మహాభారతంలో 15 పర్వాలను తిక్కన పూర్తిచేసెను.
- D. పరంగల్లో పద్మాక్షి దేవాలయమును గణపతి దేవుడు నిర్మించెను.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B మరియు D
- (2) A, B మరియు C
- (3) B, C మరియు D
- (4) A, C మరియు D

120. Consider the following statements :

- A. The Viceroy Lord Linlithgow declared India's full support to Britain in the Second World War without consulting Indian leaders.
- B. The Congress Ministers resigned following the Viceroy's declaration.
- C. M.A. Jinnah observed the Congress Ministers resignations as "Day of Deliverance".
- D. Gandhiji launched the individual Satyagraha in October 1940. Sardar Patel was selected as the first leader to offer Satyagraha.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) C and D only
- (3) A, B and C only
- (4) A, B, C and D

121. Arrange the following in the correct chronological order :

- A. Formation of Home Rule League
- B. Tilak was sentenced to 6 years of imprisonment in Mandalay
- C. Formation of Ghadar Party at San Francisco
- D. Gandhi's Champaran Satyagraha

Choose the correct order :

- (1) B, A, D, C
- (2) B, C, A, D
- (3) C, B, A, D
- (4) B, A, C, D

122. Match the following :

<i>Revolutionaries</i>	<i>Events</i>
A. Bhagat Singh	I. Kakori Conspiracy Case
B. Surya Sen	II. Tinnevely Conspiracy Case
C. Vanchi Iyer	III. Chittagong Armoury Raid
D. Ashfaqulla	IV. Lahore Conspiracy Case

Choose the correct answer :

- (1) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (2) A-IV; B-II; C-III; D-I
- (3) A-II; B-III; C-IV; D-I
- (4) A-IV; B-III; C-II; D-I

123. Consider the following statements :

- A. The people of the Neolithic Age produced crops like jowar, paddy and greengram in Telangana.
- B. The Neolithic people domesticated animals such as cows, sheep, buffaloes and dogs.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

124. Match the following :

<i>Authors</i>	<i>Works</i>
A. Madhava Varma II	I. Sethubandha
B. Dignaga	II. Kalyana Karaka
C. Pravarasena II	III. Janashraya Chandovichithi
D. Ugradityacharya	IV. Pramana Samuchchaya

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-III; C-II; D-I
- (2) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (3) A-III; B-IV; C-II; D-I
- (4) A-II; B-I; C-IV; D-III

125. Consider the following statements :

- A. Agriculture was the main profession under the Kakatiyas.
- B. Practice of sati was frequently seen in Kakatiya society.
- C. Tikkana completed 15 cantons of the Mahabharata.
- D. Padmakshi temple was built by Ganapatideva at Warangal.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, B and D
- (2) A, B and C
- (3) B, C and D
- (4) A, C and D

126. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. కుతుబ్షాహీలు పటిష్టమైన పరిపాలన వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసినారు.
- B. వేలం పాటలో ఎక్కువ పాడినవారికి భూమినిస్తు వసూలు కట్టబెట్టేవారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండు
- (4) A మరియు B రెండు కావు

127. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. నిజాం నాసిరుద్దౌల నిజాం రాజ్యంలో సతినీ నిషేధించాడు.
- B. యువరాజు ముబారిజుద్దౌల నాయకత్వంలో హైదరాబాద్ రాజ్యంలో బ్రిటిష్కు వ్యతిరేకంగా వహాబీ ఉద్యమము జరిగింది.
- C. 1853 సంవత్సరములో నిజాం బెరార్ ఒప్పందముపై సంతకము చేసి బెరార్, రాయచూర్ మరియు ఉస్మానాబాద్లను బ్రిటిష్వారికి అప్పగించాడు.
- D. 17 జూలై, 1857 సంవత్సరములో 500 మంది ప్రజలు తుర్రెబాజ్ ఖాన్ మరియు మౌల్వీ అల్లాఉద్దీన్ నాయకత్వంలో కోటిలోని రెసిడెన్సిపై దాడి చేసారు కాని ఈ దాడి త్రిప్పికోట్టబడింది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B, C మరియు D
- (2) A, B మరియు C
- (3) B, C మరియు D
- (4) A, B మరియు D

128. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. 1938 లో హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెసును స్వామిరామానంద తీర్థ ప్రారంభించాడు.
- B. పందేమాతర ఉద్యమమును ఉస్మానియా యునివర్సిటీ బి-హాస్టల్ విద్యార్థులు ప్రారంభించారు.
- C. 1942 లో ధర్మవరంలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభ సమావేశము క్విట్ ఇండియా ఉద్యమమునకు మద్దతు తెలుపుతూ తీర్మానం చేసింది.
- D. షేక్ బందగిని కామారెడ్డి గూడెంలో చంపినారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B, C మరియు D (2) A, B మరియు D
- (3) B, C మరియు D (4) C మరియు D

129. సరికాని జతను గుర్తించండి :

- (1) మొదటి తెలంగాణ బండ్ - 3 మార్చి, 1969
- (2) తెలంగాణ ప్రజాసమితి ఉనికిలోకివచ్చింది - 25 మార్చి, 1969
- (3) కొండ లక్ష్మణ్ బాపూజీ తమ మంత్రివదవికి రాజీనామ చేసారు - 27 మార్చి, 1969
- (4) అప్పటి ప్రధానమంత్రి 8 సూత్రాల పథకము ప్రకటన - 11 ఏప్రిల్, 1969

130. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. తెలంగాణ ప్రాంతీయ సమితిని 1968 సంవత్సరము ఇల్లందులో కొలిశెట్టి రామదాసు స్థాపించాడు.
- B. 8 జనవరి, 1969 న ఖమ్మంలో ఎ. రవీంద్రనాథ్ ప్రత్యేక తెలంగాణ కొరకు నిరవధిక నిరహారదీక్ష ప్రారంభించాడు.
- C. 10 జనవరి, 1969 న పాల్వంచలో పి. కృష్ణమూర్తి ఆమరణ నిరహార దీక్ష ప్రారంభించాడు.
- D. తెలంగాణ డిమాండ్కు స్వామి రామానంద తీర్థ మద్దతునిచ్చాడు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B (2) A, B మరియు D
- (3) A, B మరియు C (4) B, C మరియు D

126. Consider the following statements :

- A. The Qutub-Shahis established a stable administrative system.
- B. Land revenue collection was given to the highest bidder in the auction.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

127. Consider the following statements :

- A. Nizam Nasir-ud-Daula prohibited Sati in Nizam State.
- B. Prince Mubbariz-ud-Daula led the Wahabi movement in Hyderabad State against the British.
- C. Nizam signed the Treaty of Berar in 1853 and surrendered Berar, Raichur and Osmanabad to the British.
- D. About 500 people led by Turrebaz Khan and Maulvi Allauddin attacked the Residency in Koti on 17 July, 1857, but were repulsed.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, B, C and D
- (2) A, B and C
- (3) B, C and D
- (4) A, B and D

128. Consider the following statements :

- A. Hyderabad State Congress was started by Swamy Ramananda Tirtha in 1938.
- B. Vandemataram movement was started by students of B-hostel in Osmania University.
- C. Andhra Mahasabha held at Dharmavaram in 1942 passed a resolution in support of Quit India Movement.
- D. Shaik Bandagi was killed in Kamareddy Gudem.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, B, C and D
- (2) A, B and D
- (3) B, C and D
- (4) C and D

129. Identify the incorrect pair :

- (1) First Telangana Bandh – 3rd March, 1969
- (2) Telangana Praja Samithi came into existence – 25th March, 1969
- (3) Konda Laxman Bapuji resigned as minister – 27th March, 1969
- (4) Eight-Point formula was announced by the then Prime Minister – 11th April, 1969

130. Consider the following statements :

- A. Kolisetty Ramdas formed Telangana Prantiya Samithi in Illandu in 1968.
- B. A. Ravindranath started his indefinite fast for separate Telangana State at Khammam on 8th January, 1969.
- C. Shri P. Krishna Murthy started fast unto death at Palwancho on 10th January, 1969.
- D. Swamy Ramananda Tirtha supported Telangana demand.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B
- (2) A, B and D
- (3) A, B and C
- (4) B, C and D

131. క్రింది జతలను పరిగణించండి :

- A. పాలమూరు సింహగర్జన - మహబూబ్ నగర్
- B. సింగూరు సింహగర్జన - సంగారెడ్డి
- C. ఇందూరు సింహగర్జన - ఆదిలాబాద్
- D. ఓరుగల్లు వీరగర్జన - వరంగల్

సరికాని జతలను గుర్తించుము :

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే
- (4) C మరియు D మాత్రమే

132. క్రింది వాటిని క్రమానుగతంగా అమర్చుము :

- A. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయములో 'విద్యార్థి మహాగర్జన' జరిగింది.
- B. కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు 'పాలికే' ను నిర్వహించినారు.
- C. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు 'అసెంబ్లీ ముట్టడి' ని నిర్వహించినారు.
- D. తెలంగాణ 'విద్యార్థి రణభేరిని' నిజామ్ కాలేజ్ మైదానములో నిర్వహించినారు.

సరైన క్రమాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C, D
- (2) B, A, D, C
- (3) A, B, D, C
- (4) B, A, C, D

133. వర్ణ సంకరణను ఆవడానికి పూనుకొన్న శాతవాహనరాజు ఎవరు ?

- (1) గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
- (2) వశిష్టపుత్ర పులమావి
- (3) యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి
- (4) శాతకర్ణి II

134. గోళకిమరము గురించి ఏ శాసనము వివరాలను తెలియచేస్తున్నది.

- (1) గణపవరము
- (2) హనుమకొండ
- (3) మల్కాపురము
- (4) త్రిపురాంతకము

135. సరికాని జతను గుర్తించండి :

- (1) నాగనాథ : మదనవిలాసబాణము
- (2) గౌరన : సవనాథచరిత్ర
- (3) మాడనాయక : రాఘవీయము
- (4) పోతన : సుగ్రీవ విజయము

136. క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. కుతుబ్ షాహీల కాలంలో హిందువులు మరియు ముస్లిమ్లు ప్రశాంతంగా జీవించారు.
- B. కుతుబ్ షాహీల కాలంలో హిందూ సమాజంలో కులవ్యవస్థ అమలులో ఉన్నది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనదివి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండు
- (4) A మరియు B రెండు కావు

137. కుతుబ్ షాహీల కాలంలో 'హతి బాలి' (ఏనుగునూతి) ని నిర్మించింది ఎవరు ?

- (1) హయత్ బక్షి బేగమ్
- (2) లాడ్లీ బేగమ్
- (3) ముంతాజ్ బేగమ్
- (4) మహాలఖ బాయి చందా

138. క్రింది వాటిని జతపరుచుము :

ఆశ్రితకులం	కులం
A. సాధనసురులు	I. యాదవులు
B. కాకిపడిగెలవారు	II. పద్మశాలీలు
C. విప్రవినోదులు	III. ముదిరాజులు
D. మందెచ్చువారు	IV. బ్రాహ్మణులు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
- (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
- (3) A-III; B-I; C-IV; D-II
- (4) A-II; B-III; C-IV; D-I

131. Consider the following pairs :

A. Palamuru	– Mahabubnagar
Simhagarjana	
B. Singuru	– Sangareddy
Simhagarjana	
C. Induru	– Adilabad
Simhagarjana	
D. Orugallu	– Warangal
Veeragarjana	

Identify the wrongly matched pairs :

- (1) A and B only
- (2) A and C only
- (3) B and C only
- (4) C and D only

132. Arrange the following in chronological order :

- A. 'Vidyarthi Mahagarjana' was held in Osmania University.
- B. Students of Kakatiya University organised 'Polikeka'.
- C. Students of Osmania University organised 'Assembly Muttadi'.
- D. Telangana 'Vidyarthi Ranabheri' was organised at Nizam College grounds.

Choose the correct order :

- (1) A, B, C, D
- (2) B, A, D, C
- (3) A, B, D, C
- (4) B, A, C, D

133. Name the Satavahana ruler who made an attempt to stop the contamination of the caste system :

- (1) Gautamiputra Satakarni
- (2) Vashishtiputra Pulamavi
- (3) Yagnasri Satakarni
- (4) Satakarni II

134. Which inscription gives a detailed account of Golaki Matha ?

- (1) Ganapavaram
- (2) Hanumakonda
- (3) Malkapuram
- (4) Tripurantakam

135. Identify the incorrect pair :

- (1) Naganatha : Madanavilasabanam
- (2) Gaurana : Navanatha Charitra
- (3) Madanayaka : Raghaviyam
- (4) Potana : Sugreeva Vijayam

136. Consider the following statements :

- A. Hindus and Muslims lived in peace during the Qutub-Shahi period.
- B. The caste system was still in vogue among the Hindus under the Qutub-Shahis.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

137. Who built the 'Hati Bowli' (Elephant well) during the Qutub-Shahi period ?

- (1) Hayat Bakshi Begum
- (2) Ladli Begum
- (3) Mumtaz Begum
- (4) Mahlaqa Bai Chanda

138. Match the following :

<i>Dependent Caste</i>	<i>Caste</i>
A. Sadanasurulu	I. Yadavas
B. Kakipadigelavaru	II. Padmasalis
C. Vipravinodulu	III. Mudirajs
D. Mandecchuvaru	IV. Brahmans

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
- (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
- (3) A-III; B-I; C-IV; D-II
- (4) A-II; B-III; C-IV; D-I

- 139.** అలంపూర్ దేవాలయములకు సంబంధించి సరైన ప్రతిపాదనలను గుర్తించుము :
- A. అలంపూర్ దేవాలయములకు 'సవబ్రహ్మ దేవాలయములు'గా కూడ పేరుంది.
B. అలంపూర్ దేవాలయముల యొక్క ముఖ్య దేవుడు బ్రహ్మేశ్వరుడు.
C. అలంపూర్లోని ప్రధాన దేవాలయము వేదవతి మరియు సంగమేశ్వర నదుల మధ్యకలదు.
D. స్థలపురాణం ప్రకారము అలంపూర్ను 'బ్రహ్మపురి' అనికూడా పిలిచేవారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A మరియు B (2) B మరియు C
(3) C మరియు D (4) A మరియు D

- 140.** క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. తెలంగాణలో జైనమతాన్ని వృద్ధి చేసింది రాష్ట్రకూటులు మరియు కళ్యాణి చాళుక్యులు.
B. కాకతీయుల కాలంలో తెలంగాణలోని అనేక జైన కేంద్రాలు శైవకేంద్రములుగా మార్చబడినాయి.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండు
(4) A మరియు B రెండు కావు

- 141.** హైదరాబాద్లోని బ్రిటీష్ రెసిడెన్సీ భవనము ఒక విలక్షణమైన కట్టడము. ప్రస్తుతము ఈ భవనము ఎందుకు ఉపయోగ పడుతున్నది.

- (1) సాధారణ వైద్యశాల
(2) మహిళా విశ్వవిద్యాలయము
(3) ప్రదర్శనశాల (మ్యూజియమ్)
(4) మున్సిపల్ ఆఫీస్

- 142.** ఈ క్రింది వాటిలో దేని నుండి ఏడుపాయల దేవాలయమునకు ఆ పేరు వచ్చింది ?

- (1) ఏడు కొండలు
(2) ఏడు నదిపాయలు
(3) సప్త రుషులు
(4) ఏడుగురు సోదరీమణులు

- 143.** ఈ క్రింది వానిని జతపరుచుము :

గ్రంథములు రచయితలు/
సంపాదకులు

- A. నీలగిరి సంచిక I. సురవరము ప్రతాపరెడ్డి
B. గోల్కొండ కవుల సంచిక II. ఉన్న అంజయ్య
C. గంగు III. దాశరథి రంగాచార్యులు
D. జనపదము IV. పట్టికోట ఆళ్ళారుస్వామి

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
(2) A-IV; B-I; C-II; D-III
(3) A-III; B-IV; C-I; D-II
(4) A-II; B-I; C-IV; D-III

- 144.** తెలంగాణ రాష్ట్ర పక్షి, జంతువు మరియు పుష్పానికి సంబంధించి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) పాలిపిట్ట, జింక మరియు తంగెడు పువ్వు
(2) నెమలి, జింక మరియు మందార పువ్వు
(3) పాలిపిట్ట, పులి మరియు తంగెడు పువ్వు
(4) పావురము, ఆవు మరియు బంతి పువ్వు

- 145.** తెలంగాణ రాష్ట్ర పారిశ్రామిక విధానం (తెలంగాణ రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టు అనుమతి, స్వయంధ్యవీకరణ విధానం TS-iPASS) చట్టంకు సంబంధించి క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. ఈ విధానపు ముఖ్య లక్ష్యం "ఆవిష్కరించు, ఆరంభించు, సంతరించు".
B. తెలంగాణ ప్రభుత్వం TS-iPASS చట్టాన్ని 2015 లో రూపొందించింది.
C. తెలంగాణ ప్రభుత్వం పారిశ్రామిక అనుమతులను హక్కుగా ప్రతిపాదించింది.
D. 2014 – 15 నుండి జనవరి 2023 వరకు TS-iPASS ద్వారా సుమారు 22,000 ప్రతిపాదనలకు అనుమతి లభించింది.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
(2) B, C మరియు D మాత్రమే
(3) A, C మరియు D మాత్రమే
(4) A, B, C మరియు D

139. Identify the correct statements about Alampur Temples :

- A. Temples of Alampur are known as the 'Nava Brahma Temples'.
- B. Brahmesvara is the principal deity at Alampur.
- C. The main temple of Alampur is situated between the rivers Vedavati and Sangameshwara.
- D. According to Stalapurana, Alampur is called 'Brahmapuri'.

Choose the correct answer :

- (1) A and B (2) B and C
- (3) C and D (4) A and D

140. Consider the following statements :

- A. Jainism was popularised in Telangana by Rastrakutas and Kalyani Chalukyas.
- B. Many Jain centres of Telangana were converted into Shiva centres during Kakatiya period.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

141. The British Residency in Hyderabad is a unique construction. Presently this mansion is being used for what purpose ?

- (1) General Hospital
- (2) Women's University
- (3) Museum
- (4) Municipal Office

142. Edupayala Temple derived its name from which among the following ?

- (1) Seven Hills
- (2) Seven Rivulets
- (3) Seven Saints
- (4) Seven Sisters

143. Match the following :

<i>Books</i>	<i>Authors / Editors</i>
A. Neelagiri Sanchika I.	I. Suravaram
B. Golkonda Kavula Sanchika	II. Pratap Reddy
C. Gangu	III. Unna Anjaiah
D. Janapadam	IV. Dasarathi Rangacharyulu
	V. Vattikota Alwarswamy

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV
- (2) A-IV; B-I; C-II; D-III
- (3) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (4) A-II; B-I; C-IV; D-III

144. Choose the correct answer of the Telangana State Bird, Animal and Flower respectively :

- (1) Indian Roller, Deer and Tanner's Cassia (Tangedu)
- (2) Peacock, Deer and Hibiscus
- (3) Indian Roller, Tiger and Tanner's Cassia (Tangedu)
- (4) Pigeon, Cow and Marigold

145. Consider the following statements in relation to Industrial Policy (Telangana State Industrial Project Approval and Self-Certification System-TS-iPASS) Act of Telangana :

- A. The goal of this policy is "innovate, incubate and incorporate".
- B. Telangana Government enacted TS-iPASS Act in 2015.
- C. Telangana Government has made it a right to clearance.
- D. TS-iPASS has approved around 22,000 proposals from 2014 – 15 to January 2023.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) B, C and D only
- (3) A, C and D only
- (4) A, B, C and D

146. మార్చి 2023 లో జరిగిన తెలంగాణ రాష్ట్ర మంత్రి వర్గ సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయాలకు సంబంధించి కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. గిరిజనులకు పోడు భూముల పంపిణీకి మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది.
- B. మొదటి దశలో 5 లక్షల ఎకరాలు పంపిణీ చేయనున్నారు.
- C. రెండవ దశలో 4 లక్షల ఎకరాలు పంపిణీ చేయనున్నారు.
- D. మొదటి దశలో 1-5 లక్షల మంది గిరిజనులు లబ్ధిదారులుగా ఉంటారు.

పై ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు D మాత్రమే
- (2) B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, B మరియు D మాత్రమే
- (4) A, C మరియు D మాత్రమే

147. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో స్వయం సహాయక బృందాల కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన ఈ క్రింది జతలను పరిగణించండి :

- A. ఆజీవిక గ్రామీణ ఎక్స్ ప్రెస్ యోజన : ఇది స్వయం సహాయక బృందాల లబ్ధిదారులకు తమ ఉత్పత్తులను ప్రదర్శించడానికి, విక్రయించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.
- B. ద్వితీయ (Dwiteya) : ప్రతినెల రెండవ వక్సంలో నిర్దిష్ట అంశాలపై స్వయం సహాయక బృందాలు చర్చించే మీటింగ్ లను ఇది సూచిస్తుంది.

సరైన జత/జతలను ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండు
- (4) A మరియు B రెండు కావు

148. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటైనప్పటి నుండి వివిధ కార్యక్రమాల ద్వారా వ్యవసాయభివృద్ధికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యతను ఇచ్చింది. ఈ సందర్భంలో క్రింది జతలను పరిగణించండి :

- A. 2021-22 లో తెలంగాణలో స్థూల నీటి పారుదల (GIA) విస్తీర్ణం : దాదాపు 135 లక్షల ఎకరాలు.
- B. తెలంగాణలో పరి ఉత్పత్తి : దాదాపు 202 లక్షల మిలియన్ టన్నులు.
- C. 2022-23 లో భౌగోళిక సూచిక (GI) ట్యాగ్ అందించబడింది : తాండూర్ కందివప్పు.

సరైన జత/జతలను ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, B మరియు C
- (2) C మాత్రమే
- (3) A మరియు B మాత్రమే
- (4) B మరియు C మాత్రమే

149. కూరగాయలు, వండ్లు, పూలు వంటి ఉద్యానవన వంటలు (horticulture crops) వండించే వ్యవసాయదారులకు ప్రదర్శన మరియు శిక్షణల కొరకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో 'సెంటర్ ఫర్ ఎక్సలెన్స్' అనే రెండు కేంద్రాలను స్థాపించినది. ఈ కేంద్రాల ప్రధాన కార్యాలయాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి :

- (1) జీడిమెట్ల (గ్రామం), మెడ్చల్ మల్కాజిగిరి జిల్లా మరియు ములుగు (గ్రామం), సిద్దిపేట జిల్లా
- (2) జీడిమెట్ల (గ్రామం), మెడ్చల్ మల్కాజిగిరి జిల్లా మరియు వేల్పూరు (గ్రామం), నిజామాబాద్ జిల్లా
- (3) ములుగు (గ్రామం), సిద్దిపేట జిల్లా మరియు వేల్పూరు (గ్రామం), నిజామాబాద్ జిల్లా
- (4) ములుగు (గ్రామం), సిద్దిపేట జిల్లా మరియు అంకాపూర్ (గ్రామం), నిజామాబాద్ జిల్లా

150. తెలంగాణ ప్రభుత్వ రెండవ సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పాలసీ (Information and Communication Technology) (ICT-2) ప్రధానాంశాలలో (focus areas) అంతర్భాగం కానిది ఏది ?

- (1) ఎలక్ట్రానిక్స్
- (2) స్కెల్లింగ్, అప్ స్కెల్లింగ్, రీ స్కెల్లింగ్
- (3) గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల సాంకేతిక పరిజ్ఞానం
- (4) సంప్రదింపు రహిత, కాగితరహిత, ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనని ప్రభుత్వం

146. Consider the following statements about the decisions taken in the Telangana State Cabinet meeting held in March 2023 :

- A. The Cabinet approved the distribution of Podu lands to the tribals.
- B. In the first phase, about 5 lakh acres will be distributed.
- C. In the second phase, about 4 lakh acres will be distributed.
- D. In the first phase, about 1.5 lakh tribals will be the beneficiaries.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and D only
- (2) B and C only
- (3) A, B and D only
- (4) A, C and D only

147. Consider the following pairs in relation to Self Help Group activities in Telangana State :

- A. Aajeevika Grameen Express Yojana : It facilitates the beneficiaries of SHGs to exhibit and sell their products in the markets.
- B. Dwiteya : It refers to a meeting of SHGs on the second fortnight of every month to facilitate discussion on specific themes.

Choose the correct pair(s) :

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

148. The Government of Telangana prioritised the growth of agriculture sector through various initiatives since the formation of the State. In this context, consider the following pairs :

- A. The Gross Irrigated Area (GIA) in Telangana in 2021-22 : Nearly 135 lakh acres.
- B. Paddy production in Telangana : Nearly 202 lakh million tonnes.
- C. Geographical Indication (GI) tag awarded in 2022-23 : Tandur Red Gram.

Choose the correct pair(s) :

- (1) A, B and C
- (2) C only
- (3) A and B only
- (4) B and C only

149. The Government of Telangana established two Centres of Excellence (CE) to give demonstration and training to farmers cultivating horticulture crops i.e., fruits, vegetables, flowers, etc. The headquarters of these centres are at :

- (1) Jeedimetla (V) Medchal-Malkajgiri district and Mulugu (V) Siddipet district
- (2) Jeedimetla (V) Medchal-Malkajgiri district and Velpur (V) Nizamabad district
- (3) Mulugu (V) Siddipet district and Velpur (V) Nizamabad district
- (4) Mulugu (V) Siddipet district and Ankapur (V) Nizamabad district

150. Which one of the following is **not** a component of focus areas of 2nd Information and Communication Technology Policy (ICT-2) of Government of Telangana ?

- (1) Electronics
- (2) Skilling, Upskilling and Re-skilling
- (3) Technologies for both rural and urban areas
- (4) Contactless, paperless and presenceless government

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

7. హాల్ టికెట్ లో ఇవ్వబడిన హాల్ టికెట్ నంబర్ మీ బ్లూ/బ్లాక్ బాల్ పాయింట్ పన్నుతో OMR సమాధాన పత్రపు పైడ్ 1-లో ఇవ్వబడిన సరియైన వృత్తాల్లో నింపాలి. హాల్ టికెట్ నంబరను తప్పుగా నింపినా లేదా అసలైన నింపడమొనపే మీ సమాధాన పత్రం మూల్యాంకనం చేయబడును. మరియు మీ అభ్యర్థితనం ఎటువంటి నోటీస్ ఇవ్వకుండానే తరస్కరించబడును.

ఉదా :- హాల్ టికెట్ నంబరు 1309102001 అయితే ఈ క్రింది విధంగా నింపాలి :

Hall Ticket Number

1	3	0	9	1	0	2	0	0	1
●	1	1	1	●	1	1	1	1	●
2	2	2	2	2	2	●	2	2	2
3	●	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	●	9	9	9	9	9	9	9
0	0	●	0	0	●	0	●	0	0

- సమాధాన పత్రం లో కేటాయింపబడిన స్థలంలో ఇన్విజిటిబల్ సంతకం తీసుకోవాలి. అభ్యర్థి కూడా OMR సమాధాన పత్రంలో కేటాయించిన స్థలంలో తప్పనిసరిగా సంతకం చేయాలి.
9. ప్రశ్న పత్రంలో కేటాయించిన స్థలంలో మాత్రమే చిత్తు పని చేయవలెను. పరీక్ష గదిలోకి ప్రశ్న పత్రం, సమాధాన పత్రాలే తప్ప మరే ఇతర కాగితాలు అనుమతించబడవు.
10. ప్రశ్న పత్రాలలో సమాధానాలను గుర్తుపట్టడం తీవ్రంగా పరిగణించబడును.
11. దీర్ఘ బాహు ప్రశ్నా పత్రము నందు ఇంగ్లీష్ & తెలుగు వర్షన మరియు ఇంగ్లీష్ & ఉర్దూ వర్షన ల మధ్య ఏదైనా వ్యత్యాసం ఉంటే, ఇంగ్లీష్ వర్షన లో ఉన్నదే అంతిమంగా పరిగణించబడుతుంది.
12. పరీక్ష గదిలో కాకికల్వలెక్కర, మాధుమాటికల్ టేబుల్స్, లాగ్ బుక్స్, పేజర్స్, సెల్ ఫోన్స్ లేదా ఏ ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను ఉపయోగించడం నిషేధం.
13. సామినల్ రోల్స్ లో ముద్రించబడిన తన వ్యక్తిగత వివరాలు సరియైనవని ధృవీకరించుకున్న తర్వాత అభ్యర్థి తనకేవలబడిన ప్రశ్నా పత్రం యొక్క కృత్యన్ బుక్ లోనం నంబర్ ను సామినల్ రోల్ లో దానికై కేటాయింపబడిన స్థలంలో రాసి సంతకం చేయాలి.
14. పరీక్ష పూర్తయ్యే వరకు ఏ ఒక్క అభ్యర్థి కూడా పరీక్ష గదిని విడిచి వెళ్ళటానికి అనుమతించబడదు.
15. పరీక్ష అనంతరం పరీక్ష గదినుండి బయటకు వెళ్ళే ముందు ప్రతి అభ్యర్థి OMR సమాధాన పత్రాన్ని ఇన్విజిటిబల్ కు తప్పనిసరిగా అప్పగించి వెళ్ళాలి. లేనిచో అతనిపై చూలొత్తే ప్రాక్టీస్ కేంద్ర చర్యలు తీసుకోబడును.
16. పరీక్ష అనంతరం ప్రశ్నా పత్రాన్ని అభ్యర్థులు తమ వెంట తీసుకోని వెళ్ళవచ్చు.
17. ఒక అభ్యర్థి కేంద్రం ఏ చర్యలకు పాల్పడినను అతని OMR సమాధాన పత్రం మూల్యాంకనం చేయబడదు :
- (i) OMR సమాధాన పత్రం పై హాల్ టికెట్ నంబరును దానికే కేటాయించిన స్థలంలో కాక ఏ ఇతర స్థలంలో రాసినను.
- (ii) పరీక్షకు ఏమాత్రం సంబంధం లేని విషయం, ఉదా :- మత సంబంధ చిహ్నాలు, పదాలు, ప్రార్థనలు లేదా ఏ ఇతర సమాచారాన్ని OMR జవాబు పత్రం పై రాసినట్లయితే.
- (iii) వ్యత్రాలను నింపటానికి బ్లూ/బ్లాక్ బాల్ పాయింట్ పెన్నులను కాక ఏ ఇతర హాల్ పాయింట్ ను ఉపయోగించినను.
- (iv) (a) హాల్ టికెట్ నంబర్ను బట్టింగ్ చేయటం మరచిపోయినను లేదా ఒక వరసలోని ఒకటి కన్నా ఎక్కువ వ్యత్రాలను నింపినను, లేదా అభ్యర్థి తనకు కేటాయించిన హాల్ టికెట్ నంబర్ కాక ఇతర హాల్ టికెట్ నంబరును కాని బట్టింగ్ చేసినచో.
- (b) కృత్యన్ బుక్ లోని నంబర్ను బట్టింగ్ చేయటం మరచిపోయినను లేదా ఒక వరసలోని ఒకటి కన్నా ఎక్కువ వ్యత్రాలను నింపినను లేదా అభ్యర్థి తనకు కేటాయించిన కృత్యన్ బుక్ లోని నంబరును కాక ఇతర హాల్ టికెట్ నంబరును కాని బట్టింగ్ చేసినచో.
- (v) సమాధాన పత్రం పై వ్యత్రాలను తప్పుగా/అసంపూర్ణంగా నింపినచో లేక X వంటి గుర్తులు వ్యత్రాలలో గీసినచో.
- (vi) సమాధాన పత్రం లో తెల్ల సీరా (వైట్ నెస్) ను ఉపయోగించినచో.
- (vii) సమాధాన పత్రం పై వ్యత్రాలను దాక్ పేస్ పాడర్ తో రుద్దటం, బ్లెడ్ తో గీయటం వంటి చర్యలకు పాల్పడినట్లయితే.
- (viii) ఏ విధమైన హాల్ ప్రాక్టీస్ పద్ధతులను అలంబించినను.
18. పై ఏ కారణంవల్లనైనా అభ్యర్థులు యొక్క సమాధాన పత్రాలు మూల్యాంకనం చేయబడకపోయినా లేదా వారి అభ్యర్థత్వం రద్దు చేయబడినా, ఈ విషయంలో కమిషన్ తో ఏవిధమైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు అనుమతించబడదు.
19. పరీక్షకు హాజరైన అందరి అభ్యర్థుల OMR సమాధాన పత్రాల యొక్క డిజిటల్ కాపీలు, ఇమేజ్ స్కానింగ్ అయిన తర్వాత కమిషన్ వెబ్ సైట్ లో అందుబాటులో ఉండబడును.

7. Mark your Hall Ticket No. as given in the Hall Ticket with Blue/Black Ball point pen by darkening appropriate circles on side 1 of the OMR Answer Sheet. Incorrect/not encoding of Hall Ticket No., will lead to *invalidation* of your Answer Sheet and also will lead to rejection of your candidature without any further notice.

Example : If the Hall Ticket No. is 1309102001, fill as shown below :

Hall Ticket Number

	1	3	0	9	1	0	2	0	0	1
1	●	1	1	1	●	1	1	1	1	●
2	2	2	2	2	2	●	2	2	2	2
3	3	●	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5 <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td>	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td></td></td></td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td></td></td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td></td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td></td>	6 <td>6 <td>6 <td>6</td> </td></td>	6 <td>6 <td>6</td> </td>	6 <td>6</td>	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td></td></td></td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td></td></td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td></td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td></td>	8 <td>8 <td>8 <td>8</td> </td></td>	8 <td>8 <td>8</td> </td>	8 <td>8</td>	8
9	9 <td>9 <td>9 <td>●</td> <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td></td></td></td></td></td>	9 <td>9 <td>●</td> <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td></td></td></td></td>	9 <td>●</td> <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td></td></td></td>	●	9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td></td></td>	9 <td>9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td></td>	9 <td>9 <td>9 <td>9</td> </td></td>	9 <td>9 <td>9</td> </td>	9 <td>9</td>	9
0	0	0	●	0	0	●	0	0	●	0

8. Get the signature of the Invigilator affixed in the space provided in the Answer Sheet. Candidate should sign in the space provided in the OMR Answer Sheet.
9. Rough work should be done only in the space provided for that purpose in the Question Paper Booklet. No other loose sheet of paper will be allowed into the Examination hall.
10. Do not mark answer choices on the Question Booklet. Violation of this will be viewed seriously.
11. In case of any discrepancy between English & Telugu and English & Urdu versions of the questions (in Bilingual Paper), English Version of the question shall be treated as final.
12. Use of Calculators, Mathematical Tables, Log Books, Pagers, Cell Phones or any other electronic gadgets is strictly prohibited.
13. The candidate should write the Question Booklet number and Sign in the space provided in the Nominal Rolls while ensuring the Bio-data printed against his/her name is correct.
14. No candidate should leave the examination hall until completion of examination time.
15. Before leaving the examination hall, the candidate should hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator, failing which action will be taken for malpractice.
16. Candidates are permitted to take away the Question Paper with them after completion of the exam.
17. The OMR Answer Sheet will be invalidated, if the candidate :
 - (i) writes the Hall Ticket No. in any other place of OMR Answer Sheet, except in the space provided for the purpose.
 - (ii) writes irrelevant matter, including the religious symbols, words, prayers or any communication whatsoever, in any place of the OMR Answer Sheet.
 - (iii) uses other than Blue/Black ball point pen to darken the circles.
 - (iv) (a) forgets to bubble or bubbles multiple circles in a column or bubbles other's Hall Ticket Number/other than that allotted to him/her in the Hall Ticket circles.
(b) forgets to bubble or bubbles multiple circles in a column or bubbles other's Question Booklet Number/other than that allotted to him/her in the Question Booklet circles.
 - (v) resorts to wrong/erroneous/incomplete bubbling of circles or using ✓ or ✕ in the circles.
 - (vi) uses whitener on the answer sheet.
 - (vii) attempts any type of tampering (rubbing the circles with chalk powder/scratching the circles with razors, etc.) on the OMR Answer Sheet.
 - (viii) adopts any method of malpractice.
18. No correspondence will be entertained in this matter by the Commission, if the Answer Sheet is invalidated or his/her candidature is rejected due to the above reasons.
19. Digital copies of the OMR Answer Sheets of all the candidates appearing for the examination will be made available on the Commission's website after completion of Image Scanning.

TELANGANA STATE PUBLIC SERVICE COMMISSION: HYDERABAD.
GROUP-IV SERVICES EXAMINATION - NOTIFICATION NO. 19/2022
PAPER-1 - GENERAL STUDIES - MASTER KEY (22191)

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	4	31	2	61	3	91	2	121	2
2	4	32	1	62	4	92	1	122	4
3	4	33	3	63	3	93	3	123	3
4	2	34	1	64	1	94	2	124	2
5	2	35	4	65	4	95	3	125	2
6	4	36	3	66	4	96	4	126	3
7	3	37	1	67	4	97	2	127	1
8	4	38	4	68	3	98	3	128	1
9	3	39	1	69	1	99	4	129	3
10	2	40	1	70	1	100	3	130	3
11	2	41	1	71	4	101	4	131	4
12	1	42	1	72	3	102	2	132	1
13	2	43	4	73	4	103	3	133	1
14	2	44	3	74	2	104	4	134	3
15	3	45	2	75	3	105	4	135	4
16	3	46	4	76	1	106	4	136	3
17	4	47	1	77	1	107	3	137	1
18	1	48	2	78	2	108	2	138	4
19	2	49	1	79	4	109	2	139	1
20	3	50	1	80	1	110	2	140	3
21	3	51	3	81	1	111	4	141	2
22	4	52	1	82	2	112	3	142	2
23	4	53	3	83	2	113	3	143	4
24	1	54	1	84	3	114	4	144	1
25	2	55	2	85	1	115	3	145	3
26	3	56	4	86	1	116	3	146	1
27	2	57	3	87	2	117	3	147	2
28	4	58	1	88	4	118	3	148	1
29	1	59	2	89	3	119	4	149	1
30	2	60	3	90	3	120	3	150	3

Sd/-
SECRETARY